

BIBLIJA

DVADESET I ČETVRTI TJEDAN ČITANJA

SVIBANJ 2017.	STARI ZAVJET	NOVI ZAVJET
117. dan čitanja, ponedjeljak, 15. svibnja	2 Kr 6,32-10,11	Lk 24, 1-35
118. dan čitanja, utorak, 16. svibnja	2 Kr 10,12-13,25	Lk 24, 35-53
119. dan čitanja, srijeda, 17. svibnja	2 Kr 14,1-16,23	Iv 1, 1-18
120. dan čitanja, četvrtak, 18. svibnja	2 Kr 16,24-19,37	Lk 23,13-23,38
121. dan čitanja, petak, 19. svibnja	2 Kr 20,1-23,20	Iv 1, 35-51

24. tjedan,
117. dan čitanja, ponedjeljak, 15. svibnja
2017.

2 Kr 6,32-10,11
Lk 24, 1-35

Prva i Druga knjiga o Kraljevima

Knjige o kraljevima obuhvaćaju četiri stoljeća Izraelove povijesti. Počinju sa završetkom Davidove vladavine, zahvaćaju zlatno doba Salomona i opisuju raskol između Izraela i Jude te idu sve do pada Samarije 722. god. pr. Kr. i uništenja Jeruzalema 587. godine pr. Kr.

Izveštaj počinje čvrstim, ujedinjenim kraljevstvom, pod moćnim kraljem, a svršava potpunim padom i masovnim izgnanstvom u Babilon. To je sumorna povijest u kojoj pisac jasno vidi osnovni nauk: Bog je gospodar povijesti, aktivno je uključen u ljudsku povijest. Kad je narod sa svojim vodama gledao na njega i pokoravao se njegovim zakonima, bilo je mira i napretka. Politička i ekonomska katastrofa zahvaćala je Izrael i Judu kao izravna posljedica moralnog i vjerskog slabljenja naroda.

Pisac je nepoznat; vjerojatno prorok u Babilonu za vrijeme izgnanstva oko 550. god. pr. Kr. On spominje nekoliko izvora: dvorski i službeni spisi i zbirke kazivanja o prorocima. Napisao je svoj izvještaj u komadu od početka do kraja. Mnogo je toga istovjetno sa zapisima u Ljetopisima.

Druga knjiga o kraljevima

VI. ELIZEJEVO DOBA

Elizej naviješta kraj gladi

³²Elizej sjedio u svojoj kući i starješine sjedile s njim. Kralj je ispred sebe poslao glasnika, ali Elizej reče starješinama, prije nego što je glasnik stigao do njega: "Vidite li da je onaj krvnički sin naredio da mi skinu glavu? Pazite: kada glasnik stigne, zatvorite vrata i odbijte ga od vrata. Ne čuje li se topot koraka njegovog gospodara za njim?" ³³Dok im je još govorio, kralj stupi preda nj i reče mu: "Ova je nevolja, gle, od Jahve! Što da još očekujem od Jahve?"

7 Elizej reče tada: "Čuj riječ Jahvinu! Ovako veli Jahve: 'Sutra će u ovo doba na vratima Samarije biti mjera finoga brašna za šekel, a dvije mjere ječmenog brašna za šekel.'" ²Dvorjanik, o čiju se ruku kralj oslanjao, odgovori čovjeku Božjemu: "I kad bi Jahve načinio okna na nebu, bi li to moglo biti?" A Elizej odgovori: "Vidjet ćeš svojim očima, ali nećeš jesti."

Aramejski tabor napušten

³A pred gradskim vratima bijahu četiri gubavca; rekoše oni jedan drugome: "Zašto stojimo ovdje i očekujemo smrt? ⁴Ako odlučimo ući u grad, glad je u gradu te ćemo ondje umrijeti; ako ostanemo ovdje, opet ćemo umrijeti. Hajde! Pobjegnimo i prijeđimo u aramejski tabor: ako nas ostave na životu, živjet ćemo; ako nas ubiju, pa dobro: umrijet ćemo!" ⁵U sumračje, ustavši, krenuše odande u aramejski tabor. Stigoše do ruba tabora, i gle - ondje nikoga! ⁶Jer je Jahve učinio te se u taboru aramejskom čula buka kola i konja, buka goleme vojske. I govorili su među sobom: "Eto, kralj Izraela najmio je protiv nas kraljeve hetitske i kraljeve egipatske da krenu protiv nas." ⁷Digli su se i pobjegli u sumraku: ostavili su svoje šatore, konje i magarce, sav tabor kakav bijaše. Pobjegli su da iznesu živu glavu.

⁸Kad su gubavci, dakle, došli do ruba tabora, uvukoše se u jedan šator. Pošto su se najeli i napili, uzeše odande srebro, zlato i haljine pa odoše da ih sakriju. Vratili se onda pa uđoše u

drugi šator: uzeše plijen iz njega te odoše i sakriše ga.

Konac opsade i glada

⁹Rekoše tada jedan drugome: "Ne smijemo tako raditi. Današnji je dan pun dobrih vijesti, a mi šutimo. Ako dočekamo jutro, bit ćemo krivi. Zato pođimo! Javimo dvoru novost." ¹⁰I vratiše se, pozvaše gradsku stražu i javiše: "Otišli smo u tabor aramejski, a ondje nigdje čovjeka ni ljudskoga glasa; samo konji privezani i magarci, a šatori ostavljeni kakvi jesu." ¹¹Stražari viknuše i dojavili u unutrašnjost dvora.

¹²Kralj ustade noću i reče svojim časnicima: "Ja ću vam objasniti što su nam učinili Aramejci. Kako znaju da smo gladni, izišli su iz tabora i sakrili se u polju, misleći: već će oni izići iz grada, a mi ćemo ih žive pohvatati i ući u grad." ¹³A jedan između njegovih časnika odgovori: "Neka se uzme ipak pet od preostalih konja. S njima će biti kao sa svim mnoštvom Izraelovim koje je ovdje preostalo. Pošaljimo ih pa ćemo vidjeti." ¹⁴I uzeše dva konja kolska i kralj posla ljude za aramejskim taborom govoreći: "Idite, izvidite!" ¹⁵Išli su za njima do Jordana; put bijaše sav prekriven haljinama i stvarima koje su Aramejci pobacali u bijegu. Glasnici se vratili i obavijestili kralja.

¹⁶I narod iziđe i uze pljačkati aramejski tabor: i bijaše mjera finoga brašna za šekel, a dvije mjere ječmenoga za jedan šekel, prema riječi Jahvinoj.

¹⁷Kralj je postavio na gradska vrata onoga dvorjanika o čiju se ruku oslanjao; a narod ga izgazi na vratima i on umrije, prema riječi što ju je rekao Božji čovjek kad mu kralj bijaše došao.

¹⁸Dogodilo se kako je čovjek Božji rekao kralju: "Sutra u ovo doba na vratima Samarije bit će dvije mjere ječmenoga brašna za šekel i mjera finoga brašna za šekel." ¹⁹Dvorjanik je odgovorio Elizeju: "Pa da Jahve načini i okna na nebu, bi li moglo biti što kažeš?" Elizej mu je odgovorio: "Vidjet ćeš svojim očima, ali nećeš jesti." ²⁰I doista, tako mu se dogodilo: izgazio ga narod na vratima te on umrije.

Druga knjiga o kraljevima

VI. ELIZEJEVO DOBA

Šunamka pred kraljem

8 Elizej bijaše savjetovao ženi kojoj je oživio sina: "Ustani, pođi sa svojom obitelji i skloni se kao tuđinka bilo kamo, jer je Jahve pustio glad; već je došla u zemlju za sedam godina." ²Žena usta i učini kako joj je rekao čovjek Božji: otišla je, ona i njena obitelj, i ostala sedam godina u zemlji filistejskoj. ³Na kraju sedme godine žena se vrati iz zemlje filistejske i ode kralju da zatraži svoju kuću i njivu.

⁴Upravo je kralj razgovarao s Gehazijem, momkom Božjega čovjeka. Govorio mu je: "Pripovijedaj mi o svim velikim djelima koja je Elizej učinio." ⁵I kad je pripovijedao kralju o

uskrisenju djeteta, eto žene kojoj je Elizej oživio sina; ona se obrati kralju radi svoje kuće i njive. A Gezahi reče: "Gospodaru kralju, evo one žene i evo njena sina koga je Elizej oživio."

⁶Kralj upita ženu i ona mu sve pripovjedi. Tada joj kralj dade jednoga slugu, komu naredi: "Neka joj se vrati sve što je njeno i svi prihodi od njive od dana kada je ostavila zemlju do danas!"

Elizej i Hazael iz Damaska

⁷Elizej dođe u Damask. Ben-Hadad, kralj aramejski, bijaše obolio. Odmah mu javiše: "Božji čovjek došao ovamo." ⁸Tada reče kralj Hazaelu: "Uzmi sa sobom dar pa idi pred Božjeg čovjeka. I preko njega se posavjetuj s Jahvom da bi saznao hoću li se izliječiti od ove bolesti."

⁹Hazael ode pred Elizeja i donese mu u dar što bijaše od ponajboljeg u Damasku, sve to natovareno na četrdeset deva. Dođe on i stade preda nj i reče: "Tvoj sin Ben-Hadad, kralj aramejski, šalje me k tebi i pita hoće li ozdraviti od one bolesti." ¹⁰Elizej mu odgovori: "Idi i reci mu: 'Ozdravit ćeš, dakako!' Ali mi je Jahve pokazao da će umrijeti." ¹¹I čovjek Božji uprije pogled preda se, smeten, i zaplaka. ¹²Hazael reče: "Zašto plačeš, moj gospodaru?" Elizej odgovori: "Zato što znam sva zla koja ćeš ti

učiniti Izraelcima: spalit ćeš im utvrde, mačem ćeš poubijati njihove ratnike, njihovu ćeš djecu satirati, a trudne žene parati." ¹³Hazael reče: "Ali što je tvoj sluga? Zar je pas da učini tako strašne stvari?" Elizej odgovori: "U jednoj Jahvinoj objavi vidio sam tebe kao kralja aramejskog."

¹⁴Hazael ode od Elizeja i vrati se svome gospodaru, koji ga upita: "Što ti je rekao Elizej?" On odgovori: "Rekao mi je da ćeš ozdraviti." ¹⁵Ali sutradan uze pokrivač, namoči ga u vodi i pokri kralja preko lica te on umrije. A na njegovo mjesto zakralji se Hazael.

Joramovo kraljevanje u Judeji

¹⁶Pete godine kraljevanja Jorama, sina Ahabova, u Izraelu, postade judejskim kraljem Joram, sin Jošafatov. ¹⁷Bile su mu trideset i dvije godine kad se zakraljio, a kraljevaio je osam godina u Jeruzalemu. ¹⁸Živio je poput izraelskih kraljeva, kao i dom Ahabov, jer mu je kći Ahabova bila žena; radio je što je zlo u Jahvinim očima. ¹⁹Ipak Jahve ne htjede razoriti Judeje zbog sluge svoga Davida, zato što mu obeća da će dati svjetiljku njemu i njegovim sinovima zauvijek.

²⁰U njegovo se vrijeme Edomci odmetnuše ispod judejske vlasti i postaviše sebi kralja. ²¹Joram ode u Seir i s njim sva bojna kola. Diže se noću i pobi Edomce koji su bili opkolili njega i zapovjednike bojnih kola. Narod pobježe u svoje šatore. ²²Ipak su se Edomci oslobodili ispod judejske vlasti sve do danas. U isto se doba odmetnu i Libna.

²³Ostala povijest Jorama, sve što je učinio, zar to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva judejskih? ²⁴Joram počinu kraj svojih otaca i bi pokopan k svojim ocima u Davidovu gradu. Njegov sin Ahazja zakralji se mjesto njega.

Kraljevanje Ahazje u Judeji

²⁵Dvanaeste godine Jorama, sina Ahabova, kralja Izraela, postade judejskim kraljem Ahazja, sin Joramov. ²⁶Ahazji bijahu dvadeset i dvije godine kad se zakraljio, a kraljevaio je

Druga knjiga o kraljevima

VI. ELIZEJEVO DOBA

godinu dana u Jeruzalemu. Mati mu se zvala Atalija, a bila je kći izraelskog kralja Omrija. ²⁷I on je hodio putem obitelji Ahabove i činio je zlo u očima Jahvinim, kao i obitelj Ahabova, jer je s njom bio u rodu.

²⁸On je pošao s Joramom, sinom Ahabovim, u Ramot Gilead u boj protiv Hazaela, aramskog kralja. ²⁹Kralj Joram vratio se u Jizreel da se liječi od rana što mu ih zadadoše u Rami kad se borio s aramejskim kraljem Hazaelom. Joramov sin Ahazja, judejski kralj, sišao je u Jizreel da posjeti Ahabova sina Jorama jer se Joram razbolio.

5. POVIJEST JEHUOVA

Elizejev učenik pomazao Jehua za kralja

9 Prorok Elizej pozva jednoga od proročkih sinova i reče mu: "Opaši se, uzmi sa sobom ovu posudu s uljem pa idi u Ramot Gilead. ²Kad onamo stigneš, potraži Jehua, sina Jošafatova, sina Nimšijeva. Kad ga nađeš, izvedi ga između njegovih drugova i uvedi ga u pokrajnju sobu. ³I uzmi posudu s uljem, izlij mu je na glavu i reci: 'Ovako veli Jahve: Pomazao sam te za kralja izraelskoga.' Zatim otvori vrata i bježi, ne oklijevaj."

⁴Tada mladi prorok ode u Ramot Gilead. ⁵Kad je stigao, zapovjednici vojske upravo su sjedili na okupu. On reče: "Imam ti riječ reći, zapovjedniče!" Jehu upita: "Komu od nas?" On odgovori: "Tebi, zapovjedniče!" ⁶Jehu tada ustade i uđe u kuću. Mladi mu čovjek izli ulje na glavu i reče mu: "Ovako veli Jahve, Bog Izraelov: 'Pomazao sam te za kralja nad Jahvinim narodom, nad Izraelom. ⁷Ti ćeš pobiti obitelj Ahaba, gospodara tvoga, a ja ću osvetiti krv svojih slugu proroka i krv sviju službenika Jahvinih na Izebeli ⁸i na svoj obitelji Ahabovoj. Iskorijenit ću Ahabu sve što mokri uza zid, robove i slobodnjake u Izraelu. ⁹Učinit ću s domom Ahabovim kao s domom Jeroboama, sina Nebatova, i kao s domom Baše, sina Ahijina. ¹⁰A Izebelu će proždrijeti psi na polju jizreelskom i nitko je neće pokopati.'" - Zatim otvori vrata i pobježe.

Jehu proglašen za kralja

¹¹Jehu iziđe k časnicima svoga gospodara. Oni ga upitaše: "Je li sve u miru? Zašto je ta budala dolazila k tebi?" On im odgovori: "Znate čovjeka i besjedu njegovu." ¹²Oni rekoše: "Ne znamo! Kazuj nam!" On im reče: "Govorio mi je tako i tako i rekao mi: 'Ovako veli Jahve: Pomazao sam te za kralja nad Izraelom.'" ¹³Odmah oni uzeše svoje ogrtače i prostriješe ih pred njim po stepenicama, zatrubiše u rogove i povikaše: "Jehu je kralj!"

Jehu priprema otimanje vlasti

¹⁴Tako Jehu, sin Jošafata, sina Nimšijeva, skova urotu protiv Jorama - Joram je tada branio Ramot Gilead sa svim Izraelcima protiv Hazaela, aramejskog kralja. ¹⁵Ali se kralj Joram vratio u Jizreel da liječi rane koje su mu zadali Aramejci u boju s Hazaelom, aramejskim kraljem. - I reče Jehu: "Ako vam je po volji, neka nitko ne utekne iz grada da odnese vijest u Jizreel."

¹⁶Jehu se tada pope na kola i ode prema Jizreelu, jer je Joram ondje bolovao, i Ahazja, kralj judejski, došao ga posjetiti.

¹⁷Stražar koji je stajao na kuli u Jizreelu, videći da dolazi Jehuova četa, javi: "Vidim nekakvu četvu." Joram naredi: "Uzmi konjanika i pošalji ga pred njih da upita: je li sve s mirom."

¹⁸Ode konjanik preda nj i reče: "Ovako veli kralj: je li sve s mirom?" - Jehu odgovori: "Što te briga je li s mirom! Hajde za mnom." Stražar javi: "Glasnik je stigao do njih, ali se ne vraća."

¹⁹Kralj posla drugoga konjanika. Taj dođe k njima i upita: "Ovako veli kralj: je li sve s mirom?" - Jehu mu odgovori: "Što te briga je li s mirom! Hajde za mnom." ²⁰Stražar opet javi: "Došao je do njih, ali se ne vraća. A vožnja je kao vožnja Jehua, sina Nimšijeva: vozi kao mahnit!" ²¹Joram reče: "Preži!" I upregošu u njegova kola. Joram, kralj Izraela, i judejski kralj Ahazja iziđoše, svaki u svojim kolima, u susret Jehuu. Susretoše ga u polju Nabota Jizreelca.

Druga knjiga o kraljevima

VI. ELIZEJEVO DOBA

Ubojstvo Jorama

²²Kad Joram ugleda Jehua, upita ga: "Je li sve u miru, Jehu?" Ovaj odgovori: "Kakvu miru dok traju bludništva tvoje majke Izebele i njena mnoga čaranja!" ²³Joram okrenu i udari u bijeg govoreći Ahazji: "Izdaja, Ahazja!" ²⁴Jehu se lati luka, ustrijeli Jorama među pleća: strijela mu prođe posred srca te se on sruši u kola. ²⁵Jehu reče svome dvorjaniku Bidkaru: "Digni ga i baci na njivu Nabota Jizreelca. Sjeti se: kad smo ja i ti jahali za njegovim ocem Ahabom, kako Jahve izreče protiv njega: ²⁶'Kunem se: kako sinoć vidjeh krv Nabotovu i krv njegovih sinova,' riječ je Jahvina, 'tako ću ti vratiti isto na ovome polju,' riječ je Jahvina. Digni ga, dakle, i baci ga na to polje, prema riječi Jahvinoj."

Ubojstvo Ahazje

²⁷Kada je to vidio judejski kralj Ahazja, pobježe prema Bet Haganu, ali ga je Jehu gonio i naredio: "Ubijte i njega!" Ranili su ga u kolima na brdu Guru, koje se nalazi kod Jibleama. Ali je umakao u Megido i ondje umrije. ²⁸Njegove su ga sluge u kolima prenijele u Jeruzalem i sahranile ga u grobnici kraj njegovih otaca, u Davidovu gradu. ²⁹Jedanaeste godine kraljevanja Jorama, sina Ahabova, Ahazja postade kralj nad Judejom.

Ubojstvo Izebele

³⁰A Jehu bijaše ušao u Jizreel. Kad je to čula Izebela, namaza oči, uresi glavu i pogleda s prozora. ³¹I kad je Jehu ulazio na vrata, ona reče: "Kako je, Zimri, ubojico svoga gospodara?" ³²Jehu okrenu lice prema prozoru i reče: "Tko je sa mnom, tko?" I dva-tri dvoranina pogledaše prema njemu. ³³On reče: "Bacite je dolje." I oni je baciše. Njena je krv poprskala zidove i konje, koji je pogaziše. ³⁴Ušao je on, jeo i pio, a zatim naredio: "Pogledajte onu prokletnicu i sahranite je, jer je bila kraljevska kći." ³⁵I odoše da je sahrane, ali ne nađoše ništa od nje, osim lubanje, nogu i ruku. ³⁶Vratiše se i javiše, a Jehu reče: "To je riječ koju je Jahve objavio preko svoga sluge

Ilije Tišbijca: 'U polju jizreelskom psi će proždrijeti Izebelino tijelo. ³⁷Izebelino truplo bit će kao gnoj u polju, da se neće moći kazati: Ovo je Izebela.'"

Uništenje izraelske kraljevske obitelji

10 U Samariji bijaše sedamdeset Ahabovih sinova. Jehu napisao pismo i poslao ga u Samariju zapovjednicima grada, starješinama i skrbnicima Ahabove djece. Kazivaše u njemu: ²"Sada, kad vam stigne ovo pismo - vi, u kojih su sinovi vašeg gospodara, koji imate kola i konje, tvrde gradove i oružje - ³pogledajte koji je između sinova vašeg gospodara najbolji i najdostojniji, pa ga postavite na prijestolje njegova oca i borite se za dom svoga gospodara."

⁴Ali se oni veoma uplašišu i rekoše: "Eto, dva mu kralja nisu mogla odoljeti, kako ćemo mu mi odoljeti?" ⁵Upravitelj dvora, zapovjednik grada, starješine i skrbnici poručišu ovo Jehuu: "Mi smo tvoje sluge, činit ćemo sve što nam budeš naredio; kraljem proglašavati nećemo nikoga. Čini što misliš da je dobro."

⁶Jehu im napisao drugo pismo i u njemu reče: "Ako ste za mene i želite me slušati, uzmite glave ljudi, sinova svoga gospodara, i potražite me sutra u ovo doba u Jizreelu." Sedamdeset je naime kraljevih sinova bilo kod uglednih građana koji su ih odgajali. ⁷I kad im je stiglo ovo pismo, uzeli su kraljeve sinove i pobili ih svih sedamdeset. Njihove su glave metnuli u košare i poslali su ih njemu u Jizreel.

⁸Glasnik dođe i javi mu: "Donijeli su glave kraljevih sinova." On reče: "Stavite ih do sutra kod ulaznih vrata, u dvije hrpe." ⁹Ujutro iziđe, stade i reče svomu narodu: "Vi ste pravedni! Ja sam se urotio protiv svoga gospodara i ja sam ga ubio, ali tko pobi sve ove? ¹⁰Znajte, dakle, da nije izostala nijedna riječ koju reče Jahve o obitelji Ahabovoj; nego je Jahve izvršio sve što je rekao preko sluge svoga Ilije." ¹¹I Jehu pobi sve koji su u Jizreelu ostali iz kuće Ahabove, sve velikaše njegove, pouzdanike i svećenike njegove. Nije poštedio nikoga.

Evandjelje po Luki

VII. NAKON USKRSNUĆA

VII. NAKON USKRSNUĆA

Uskrsnuće Isusovo

24 Prvoga dana u tjednu, veoma rano, dođoše one na grob s miomirisima što ih pripraviše. ²Kamen nađoše otkotrljan od groba. ³Uđoše, ali ne nađoše tijela Gospodina Isusa. ⁴I dok su stajale zbunjene nad tim, gle, dva čovjeka u blistavoj odjeći stadoše do njih. ⁵Zastrašene obore lica k zemlji, a oni će im: "Što tražite Živoga među mrtvima? ⁶Nije ovdje, nego uskrsnu! Sjetite se kako vam je govorio dok je još bio u Galileji: ⁷'Trebalo da Sin Čovječji bude predan u ruke grešnika, i raspet, i treći dan da ustane.'" ⁸I sjetiše se one riječi njegovih, ⁹vratiliše se s groba te javiše sve to jedanaestorici i svima drugima.

¹⁰A bile su to: Marija Magdalena, Ivana i Marija Jakovljeva. I ostale zajedno s njima govorahu to apostolima, ¹¹ali njima se te riječi pričinile kao tlapnja, te im ne vjerovahu.

¹²A Petar usta i potrča na grob. Sagnuvši se, opazi samo pivoje. I vrati se kući čudeći se tome što se zbilo.

Ukazanje učenicima na putu u Emaus

¹³I gle, dvojica su od njih toga istog dana putovala u selo koje se zove Emaus, udaljeno od Jeruzalema šezdeset stadija.

¹⁴Razgovarahu međusobno o svemu što se dogodilo. ¹⁵I dok su tako razgovarali i raspravljali, približi im se Isus i poče s njima.

¹⁶Ali prepoznati ga - bijaše uskraćeno njihovim očima. ¹⁷On ih upita: "Što to putem pretresate među sobom?" Oni se snuždeni zaustave ¹⁸te mu jedan od njih, imenom Kleofa, odgovori: "Zar si ti jedini stranac u Jeruzalemu te ne znaš što se u njemu dogodilo ovih dana?"

¹⁹A on će: "Što to?" Odgovore mu: "Pa ono s Isusom Nazarećaninom, koji bijaše prorok - silan na djelu i na riječi pred Bogom i svim narodom: ²⁰kako su ga glavari svećenički i vijećnici naši predali da bude osuđen na smrt te ga razapeli. ²¹A mi se nadasmo da je on

onaj koji ima otkupiti Izraela. Ali osim svega toga ovo je već treći dan što se to dogodilo. ²²A zbuniše nas i žene neke od naših: u praskozorje bijahu na grobu, ²³ali nisu našle njegova tijela pa dođoše te rekoše da su im se ukazali anđeli koji su rekli da je on živ. ²⁴Odoše nato i neki naši na grob i nađoše kako žene rekoše, ali njega ne vidješe." ²⁵A on će im: "O bezumni i srca spora da vjerujete što god su proroci navijestili! ²⁶Nije li trebalo da Krist sve to pretrpi te uđe u svoju slavu?" ²⁷Počevši tada od Mojsija i svih proroka, protumači im što u svim Pismima ima o njemu. ²⁸Uto se približe selu kamo su išli, a on kao da htjede dalje. ²⁹No oni navaljivahu: "Ostani s nama jer zamalo će večer i dan je na izmaku!" I uniđe da ostane s njima.

³⁰Dok bijaše s njima za stolom, uze kruh, izreče blagoslov, razlomi te im davaše. ³¹Uto im se otvore oči te ga prepoznaše, a on im iščeznu s očiju. ³²Tada rekoše jedan drugome: "Nije li gorjelo srce u nama dok nam je putem govorio, dok nam je otkrivao Pisma?" ³³U isti se čas digoše i vratiliše u Jeruzalem. Nađoše okupljenu jedanaesticu i one koji bijahu s njima. ³⁴Oni im rekoše: "Doista uskrsnu Gospodin i ukaza se Šimunu!" ³⁵Nato oni pripovjede ono s puta i kako ga prepoznaše u lomljenju kruha.

24. tjedan,
118. dan čitanja, utorak, 16. svibnja
2017.

2 Kr 10,12-13,25
Lk 24, 35-53

Druga knjiga o kraljevima

VI. ELIZEJEVO DOBA

Pokolj Ahazjine braće

¹²Potom usta Jehu i pođe u Samariju. Kad je bio na cesti kod Bet Ekeda pastirskoga, ¹³nađe braću judejskog kralja Ahazje te ih upita: "Tko ste?" Oni mu odgovoriše: "Mi smo braća Ahazjina, a silazimo da pozdravimo sinove kraljeve i sinove kraljičine." ¹⁴Tada zapovjedi: "Pohvatajte ih žive!" I žive ih pohvataše i pobiše ih na studencu kod Bet Ekeda, njih četrdeset i dvojicu. Nije ostavio ni jednoga od njih.

Jehu i Jonadab

¹⁵Otišavši odatle, nađe Jonadaba, sina Rekabova, koji mu je dolazio u susret. On ga pozdravi i reče mu: "Je li tvoje srce iskreno prema mome, kao što je moje prema tvome srcu?" Jonadab odgovori: "Jest." - "Ako je tako, daj mi ruku." Jonadab mu pruži ruku i Jehu ga posadi kraj sebe na kola. ¹⁶I reče mu: "Hodi sa mnom, divit ćeš se mojoj revnosti za Jahvu." I odvede ga na svojim kolima. ¹⁷Ušao je u Samariju i poubijao sve preživjele iz obitelji Ahabove u Samariji. Sve ih je iskorijenio po riječi koju Jahve bijaše rekao Iliji.

Pokolj Baalovih vjernika i rušenje njegova hrama

¹⁸Jehu je sakupio sav narod i rekao mu: "Ahab je malo poštivao Baala; Jehu će ga više poštivati. ¹⁹Sada mi pozovite sve proroke Baalove, sve njegove sluge i sve njegove svećenike, neka ni jedan ne izostane, jer ću žrtvovati veliku žrtvu Baalu. Tko izostane, izgubit će život." Jehu je radio lukavo, da bi uništio Baalove vjernike. ²⁰Jehu reče: "Sazovite svečani zbor Baalu." I sazvaše ga.

²¹Jehu je nato poslao glasnike po svem Izraelu i došli su svi Baalovi vjernici: nije bilo ni jednoga da bi izostao. Skupili su se u Baalov hram, koji se ispunio od jednoga zida do drugoga. ²²Jehu reče čuvaru haljina: "Iznese haljine svim Baalovim vjernicima." I iznese im haljine. ²³Jehu uđe u hram Baalov s Jonadabom, sinom Rekabovim, i reče

Baalovim vjernicima: "Provjerite dobro da nema ovdje među vama Jahvina sluga nego samih Baalovih vjernika." ²⁴I pođe žrtvovati klanice i paljenice.

Ali je Jehu postavio vani osamdeset svojih ljudi i rekao im: "Ako koji od vas pusti da utekne i jedan od ovih ljudi što ih predajem u vaše ruke, svojim će životom platiti njegov život." ²⁵Kad je Jehu završio prinos paljenice, naredi tjelesnoj straži i dvoranima: "Uđite, pobijte ih! Nitko neka ne iziđe!" Tjelesna straža i dvorani udoše, pobiše ih oštricom mača i prodriješe sve do svetišta Baalova hrama. ²⁶Iznesoše Baalov lik iz hrama i spališe ga. ²⁷Raskopaše žrtvenik Baalov, srušiše i hram Baalov i pretvoriše ga u jame za nečist, koje su ostale do danas.

Kraljevanje Jehuovo u Izraelu

²⁸Tako je Jehu istrijebio Baala iz Izraela. ²⁹Ali se Jehu nije okrenuo od grijeha Jeroboama, sina Nebatova, kojima je zavodio Izraela, od zlatnih telaca u Betelu i Danu. ³⁰Jahve je rekao Jehuu: "Zato što si dobro izvršio ono što mi je po volji i što si učinio sve što sam nosio u srcu protiv kuće Ahabove, tvoji će sinovi sve do četvrtoga koljena sjediti na prijestolju Izraelovu." ³¹Ali Jehu nije vjerno i svim srcem svojim slijedio zakon Jahve, Boga Izraelova. Nije se odvratio od grijeha kojima je Jeroboam zavodio Izraela.

³²U ono je vrijeme Jahve počeo krnjiti zemlju izraelsku, i Hazael se tukao s Izraelcima na svom području, ³³od Jordana prema sunčevu izlasku, u svoj zemlji Gileadu, u zemlji Gadovoj, Rubenovoj i Manašeovoj, sve od Aroera na obali Arnona, do Gileada i Bašana. ³⁴Ostala povijest Jehuova, sve što je učinio, sva njegova djela, zar to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva izraelskih? ³⁵Počinuo je kraj svojih otaca i pokopaše ga u Samariji. Joahaz, sin njegov, zakralji se mjesto njega. ³⁶Jehu je vladao u Samariji nad Izraelom dvadeset i osam godina.

6. OD KRALJEVANJA ATALIJE

Druga knjiga o kraljevima

VI. ELIZEJEVO DOBA

DO ELIZEJEVE SMRTI

Povijest Atalije

11 Zato Ahazjina mati Atalija, vidjevši gdje joj sin poginu, ustade i posmica sav kraljevski rod. ²Ali Jošeba, kći kralja Jorama i sestra Ahazjina, uze Ahazjina sina Joaša; ukravši ga između kraljevih sinova koje su ubijali, metnu ga s dojiljom u ložnicu. Tako ga je sakrila od Atalije te nije pogubljen. ³Bio je sakriven u Domu Jahvinu šest godina, sve dok je zemljom vladala Atalija.

⁴Sedme godine Jojada posla po satnike Karijaca i tjelesnu stražu i pozva ih k sebi u Dom Jahvin. Sklopi s njima savez, zakle ih i pokaza im kraljeva sina. ⁵I reče im: "Evo što valja da učinite: trećina vas koji subotom ulazite u službu neka čuva stražu kod kraljevskoga dvora. ⁶Druga trećina, ona kod Surskih vrata, i treća trećina, ona kod stražnjih stražarskih vrata, neka čuvaju stražu kod ulaza u dvor; ⁷a ostala dva vaša odreda, svi koji subotom izlaze iz službe, neka čuvaju stražu u Domu Jahvinu kod kralja. ⁸Tako ćete okružiti kralja, svaki s oružjem u ruci. I tko god pokuša proći kroz vaše redove, neka bude pogubljen. Budite uz kralja kamo god pođe ili izađe."

⁹Satnici su učinili sve kako im je naredio svećenik Jojada. Svaki je od njih uzeo svoje ljude koji subotom ulaze u službu s onima koji subotom izlaze. I svi su došli svećeniku Jojadi. ¹⁰Svećenik dade satnicima koplja i štitove kralja Davida što su bili u Domu Jahvinu. ¹¹Stražari se svrstase, s oružjem u ruci, od južne do sjeverne strane Doma i prema žrtveniku i Domu oko kralja unaokolo. ¹²Tada Jojada izvede sina kraljeva, stavi mu krunu i dade mu Svjedočanstvo te ga pomaza za kralja. Pljeskali su i vikali: "Živio kralj!"

¹³Kad Atalija ču viku naroda, dođe k narodu u Dom Jahvin. ¹⁴Pogleda bolje, kad gle, kralj, po običaju, stoji na svojem mjestu, a pred kraljem zapovjednici i svirači; sav puk klikće od radosti i trubi u trube. Tad Atalija razdrije haljine i povika: "Izdaja! Izdaja!" ¹⁵Svećenik Jojada naredi satnicima i vojnim zapovjednicima:

"Izvedite je kroz redove i tko krene za njom pogubite ga mačem." Još je svećenik dodao: "Nemojte je smaknuti u Domu Jahvinu." ¹⁶Staviše ruke na nju; a kad je kroz Konjska vrata stigla do kraljevskog dvora, ondje je pogubiše.

¹⁷Tada Jojada sklopi savez između Jahve, kralja i naroda da narod bude narod Jahvin. ¹⁸Potom sav narod ode u Baalov hram i razoriše ga, porušiše žrtvenike i polomiše likove; a Baalova svećenika Matana ubiše pred žrtvenicima. A svećenik opet postavi straže kod Doma Jahvina. ¹⁹Zatim uze satnike Karijaca, stražu i sav narod. Oni izvedoše kralja iz Doma Jahvina i uvedoše ga u dvor kroz Vrata stražarska. I Joaš sjede na kraljevsko prijestolje. ²⁰Sav se puk veselio i grad se smirio kad su Ataliju ubili mačem u kraljevskom dvoru.

Joaševo kraljevanje u Judeji

12 Joašu je bilo sedam godina kad se zakraljio. ²Sedme godine Jehuova kraljevanja Joaš je postao kraljem i kraljevao je četrdeset godina u Jeruzalemu. Majka mu se zvala Sibja i bila je iz Beer Šebe. ³Joaš je činio što je pravo u očima Jahve svega svog vijeka jer ga je poučavao svećenik Jojada. ⁴Ali uzvišica nisu srušili i narod je svejednako prinosio žrtve i kad na uzvišicama.

⁵Joaš reče svećenicima: "Sav novac od posvećenih darova što se donosi u Dom Jahvin, novac koji je nekome nametnut procjenom i novac što ga tko od svoje volje donose u Dom Jahvin ⁶neka svećenici uzimaju svaki od svoga znanca i oni neka tim popravu Dom gdje god se nađe koje oštećenje." ⁷Ali u dvadeset i trećoj godini kraljevanja Joaševa svećenici nisu još popravili Doma. ⁸Tada kralj Joaš pozva svećenika Jojadu i druge svećenike i reče im: "Zašto ne popravljate Dom? Odsad ne smijete više sebi uzimati

novac od svojih znanaca nego ga morate dati za popravak Doma." ⁹Svećenici pristadoše da ne uzimaju novac od naroda, ali ni Doma da

Druga knjiga o kraljevima

VI. ELIZEJEVO DOBA

ne popravljaju.

¹⁰Tada svećenik Jojada uze kovčeg, proreza rupu na zaklopcu i stavi ga uza žrtvenik, zdesna od ulaza u Dom Jahvin. Svećenici, čuvari praga, stavljali su u nj sav novac sabran u Domu Jahvinu. ¹¹Kad bi se vidjelo da u kovčegu ima mnogo novaca, došao bi kraljev tajnik s velikim svećenikom te bi prebrojili i zavezali novac koji se nalazio u Domu Jahvinu.

¹²Prebrojeni novac uručivao se upraviteljima poslova oko popravka Doma Jahvina, a oni su isplaćivali drvodjeljima i graditeljima koji su radili u Domu Jahvinu ¹³i zidarima i klesničima kamena, i za nabavu drveta i tesanog kamena određena za popravak Doma Jahvina, ukratko: za troškove oko popravka Doma. ¹⁴Ali u Domu Jahvinu nisu se pravile srebrne čaše, ni noževi, ni plitice, ni trube, niti bilo kakav predmet od zlata ili srebra za novac koji je darovan, ¹⁵nego su ga davali radnicima koje su najmili za popravak Jahvina Doma. ¹⁶Nije se tražio obračun od ljudi kojima su predavali novac da ga daju radnicima, jer su oni radili savjesno. ¹⁷Novac naknadnice i okajnice nije se unosio u Dom Jahvin, nego je pripao svećenicima.

¹⁸Tada Hazael, aramejski kralj, pođe u rat protiv Gata i osvoji ga. Zatim odluči poći protiv Jeruzalema. ¹⁹Joaš, judejski kralj, uze sve posvećene darove koje su posvetili judejski kraljevi, njegovi oci: Jošafat, Joram i Ahazja, sve što je sam prikazao i sve zlato koje se našlo u riznicima Doma Jahvina i kraljevskog dvora. Sve to posla Hazaelu, aramejskom kralju, i tako se ovaj udalji od Jeruzalema.

²⁰Ostala povijest Joaševa i sve što je učinio, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva judejskih? ²¹Njegovi časnici ustadoše i skovaše zavjeru; ubiše Joaša u Bet Milu kad je u nj silazio. ²²Njegovi časnici Jozakar, sin Šimatov, i Jozabad, sin Šomerov, zadaše mu smrtni udarac. Pokopali su ga kraj njegovih otaca u Davidovu gradu, a njegov sin Amasja zakralji se mjesto njega.

Joahazovo kraljevanje u Izraelu

13 Dvadeset i treće godine kraljevanja judejskog kralja Joaša, sina Ahazjina, postade Joahaz, sin Jehuov, izraelskim kraljem u Samariji. Kraljevao je sedamnaest godina. ²⁰n je činio što je zlo u očima Jahvinim i poveo se za grijesima Jeroboama, sina Nebatova, koji je zavodio Izraela. Od njih nije odstupao.

³Tada Jahve uskipje gnjevom na Izraela i predade ga u ruke aramejskog kralja Hazaela i u ruke Ben-Hadada, sina Hazaelova, za sve ono vrijeme. ⁴Ali je Joahaz ublažio lice Jahvino i Jahve ga je uslišio, jer je vidio nevolju koju je aramejski kralj nanosio Izraelu. ⁵Jahve je dao Izraelu izbavitelja koji ga je izbavio od ruke aramejske te su Izraelci živjeli u svojim šatorima kao i prije. ⁶Ali nisu odstupali od grijeha kojim Jeroboam bijaše zaveo Izraela: ustrajali su u njemu, pa i ašere ostadoše u Samariji. ⁷Jahve je ostavio Joahazu samo pedeset konjanika kao vojsku, deset bojnih kola i deset tisuća pješaka; kralj aramejski bijaše ih uništio i zgazio ih kao prah u vršidbi.

⁸Ostala povijest Joahazova, sve što je učinio i poduzimao, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva izraelskih? ⁹Joahaz je počinuo sa svojim ocima i bi pokopan u Samariji, a njegov sin Joaš zakralji se mjesto njega.

Joašovo kraljevanje u Izraelu

¹⁰Trideset i sedme godine kraljevanja judejskoga kralja Joaša postade Joaš, sin Joahazov, izraelskim kraljem u Samariji; kraljevao je šesnaest godina. ¹¹Činio je što je zlo u očima Jahvinim. Nije odstupao od grijeha Jeroboama, sina Nebatova, koji je zaveo Izraela. Za njim se poveo.

¹²Ostala povijest Joaševa, sve što je učinio, junaštva njegova, kako je ratovao s Amasjom, judejskim kraljem, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva izraelskih? ¹³Joaš je počinuo sa svojim ocima, a Jeroboam se popeo na njegovo prijestolje. Joaša pokopaše u Samariji uz izraelske kraljeve.

Druga knjiga o kraljevima

VI. ELIZEJEVO DOBA

Smrt Elizejeva

¹⁴Kad se Elizej razbolio od bolesti od koje mu valjade umrijeti, dođe mu izraelski kralj Joaš, rasplaka se nad njim i reče mu: "Oče moj, oče moj! Kola Izraelova i konjanici njegovi!" ¹⁵Elizej mu reče: "Uzmi luk i strijele." I on dohvati luk i strijele. ¹⁶Elizej će tada kralju: "Nategni luk!" I on ga nateže. Elizej stavi ruke na ruke kraljeve, ¹⁷zatim reče: "Otvori prozor prema istoku." I on ga otvori, a nato će Elizej: "Odapni!" I on odape, a Elizej reče: "Pobjedonosna strijela Jahvina! Pobjednička strijela nad Aramejcima! Do nogu ćeš potući Aramejce kod Afeka." ¹⁸I nastavi: "Uzmi strijele!" On ih uze. Elizej tada reče kralju: "Udri o zemlju!" On udari tri puta i stade. ¹⁹Tada se rasrdi na njega Božji čovjek i reče: "Pet ili šest puta trebalo je da udariš! Tada bi potpuno potukao Aramejce; ovako ćeš ih pobijediti samo tri puta."

²⁰Elizej zatim umrije i pokopaše ga. A pljačkaške čete Moabaca napadale zemlju svake godine. ²¹Dogodilo se te su neki, sahranjujući čovjeka, opazili razbojнике: baciše mrtvacu u grob Elizejev i odoše. Mrtvac, dotakavši se Elizejevih kostiju, oživje i stade na noge.

Pobjeda nad Aramejcima

²²Aramejski kralj Hazael ugnjetavaše Izraelce svega vijeka Joahazova. ²³Ali im se Jahve smilova i ražali se nad njima. Pogleda na njih zbog svoga Saveza koji je sklopio s Abrahamom, Izakom i Jakovom. Nije ih htio uništiti i nije ih odbacio daleko od svoga lica do danas. ²⁴Hazael, aramejski kralj, umrije, a njegov sin Ben-Hadad zavlada namjesto njega. ²⁵Tada Joaš, sin Joahazov, opet uze iz ruke Ben-Hadada, sina Hazaelova, gradove koje Hazael u ratu bijaše oteo njegovu ocu Joahazu. Joaš ga je tri puta potukao i vratio gradove Izraelove.

Evandjelje po Luki

VII. NAKON USKRSNUĆA

Isus se ukazuje apostolima

³⁶Dok su oni o tom razgovarali, stane Isus posred njih i reče im: "Mir vama!" ³⁷Oni, zbunjeni i prestrašeni, pomisliše da vide duha. ³⁸Reče im Isus: "Zašto se prepadoste? Zašto vam sumnje obuzimaju srce? ³⁹Pogledajte ruke moje i noge! Ta ja sam! Opipajte me i vidite jer duh tijela ni kostiju nema kao što vidite da ja imam."

⁴⁰Rekavši to, pokaza im ruke i noge. ⁴¹I dok oni od radosti još nisu vjerovali, nego se čudom čudili, on im reče: "Imate li ovdje što za jelo?" ⁴²Oni mu pruže komad pečene ribe. ⁴³On uzme i pred njima pojede.

⁴⁴Nato im reče: "To je ono što sam vam govorio dok sam još bio s vama: treba da se ispuni sve što je u Mojsijevu Zakonu, u Prorocima i Psalmima o meni napisano."

⁴⁵Tada im otvori pamet da razumiju Pisma ⁴⁶te im reče: "Ovako je pisano: 'Krist će trpjeti i treći dan ustati od mrtvih, ⁴⁷i u njegovo će se ime propovijedati obraćenje i otpuštenje grijeha po svim narodima počevši od Jeruzalema.' ⁴⁸Vi ste tomu svjedoci. ⁴⁹I evo, ja šaljem na vas Obećanje Oca svojega. Ostanite zato u gradu dok se ne obučete u Silu odozgor."

Uzašašće

⁵⁰Zatim ih izvede do Betanije, podiže ruke pa ih blagoslovi. ⁵¹I dok ih blagoslivljaše, rasta se od njih i uznesen bi na nebo. ⁵²Oni mu se ničice poklone pa se s velikom radosti vrate u Jeruzalem ⁵³te sve vrijeme u Hramu blagoslivljahu Boga.

24. tjedan,
119. dan čitanja, srijeda, 17. svibnja
2017.

2 Kr 14,1-16,23
Iv 1, 1-18

Evandjelje po Ivanu

Ivanovo Evandjelje u mnogome je različito od ostale tri. Napisano je posljednje, vjerojatno oko 90. godine po Kr., i čini se da pretpostavlja kako čitatelji već poznaju činjenice o Isusovu životu. Ivan upotpunjuje druge izvještaje i usredotočuje se na tumačenje i iznošenje značenja svega što se zbilo. On izabire od mnogih Isusovih čuda određena znamenja koja najjasnije pokazuju tko je to on bio. Sve što god piše, podređeno je glavnom cilju da čitatelje dovede do vjere. On bilježi uglavnom ono što je Isus rekao - posebno o sebi - i to stilom koji se mnogo razlikuje od Matejeva stila. Matej također bilježi mnoge Isusove izreke. U Ivanovu evanđelju nema prispodoba, a mnoge zgode koje on iznosi zbile su se u Jeruzalemu ili u njegovoj blizini povodom različitih vjerskih svetkovina. Može biti da je i sam Isus primijenio drukčiji način govora u židovskom političkom i teološkom središtu.

Ključna tema Ivanova Evanđelja jest Isus je Mesija i Sin Božji.

Druga knjiga o kraljevima

VII. DVA KRALJEVSTVA DO ZAUZIMANJA SAMARIJE

VII. DVA KRALJEVSTVA DO ZAUZIMANJA SAMARIJE

Amasjino kraljevanje u Judeji

14 Druge godine kraljevanja Joaša, sina Joahazova, nad Izraelom, postade judejskim kraljem Amasja, sin Joašev. ²Bilo mu je dvadeset i pet godina kad se zakraljio, a kraljevao je dvadeset i devet godina u Jeruzalemu. Mati mu se zvala Joadana i bila je iz Jeruzalema. ³Činio je što je pravo u Jahvinim očima, ali ne sasvim kao praotac njegov David. U svemu je slijedio Joaša, svoga oca. ⁴Ali uzvišica nije razrušio i narod je svejednako prinosio žrtve i kad na uzvišicama.

⁵Kad je učvrstio kraljevstvo, smakao je one časnike koji su mu ubili oca. ⁶Ali nije pogubio sinova onih ubojica, prema onome što je napisano u knjizi Zakona Mojsijeva, gdje Jahve zapovijeda: "Neka se očevi ne pogubljuju za sinove ni sinovi za očeve, nego svatko neka gine za svoj grijeh." ⁷On je potukao Edomce u Slanoj dolini, deset tisuća njih, i u bitki je zauzeo Selu; dao joj je ime Jokteel, koje nosi do današnjega dana.

⁸Tada Amasja posla glasnike izraelskom kralju Joašu, sinu Jehuova sina Joahaza, i poruči mu: "Dođi da se ogledamo!" ⁹A izraelski kralj Joaš odvrati judejskom kralju Amasji: "Libanonski je trn jedanput poslao glasnike k libanonskom cedru: 'Daj kćer mome sinu za ženu', ali su divlje zvijeri libanonske prošle i trn izgazile. ¹⁰Potukao si Edomce, pa ti se srce uzobijestilo i tražiš slavu! Radije ostani kod kuće. Zašto izazivaš zlo i hoćeš da propadneš ti i svi Judejci s tobom?"

¹¹Ali Amasja ne posluša. Izađe izraelski kralj Joaš te se ogledaše u boju on i judejski kralj Amasja u Bet Šemešu u Judeji. ¹²Izraelci poraziše Judejce i oni pobjegoše svaki pod svoj šator.

¹³Izraelski kralj Joaš uhvati u Bet Šemešu judejskoga kralja Amasju, sina Joaševa, sina Ahazina, i odvede ga u Jeruzalem. Tada sruši jeruzalemski zid od Efrajimovih vrata do Ugaonih vrata, u dužini od četiri stotine lakata. ¹⁴Uzevši sve zlato, srebro i posuđe što se

nalazilo u Domu Jahvinu i u riznici kraljevskog dvora, povrh toga i taoce, vrati se u Samariju.

¹⁵Ostala povijest Joaševa, sve što je činio i poduzimao i kako je ratovao s Amasjom, judejskim kraljem, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa izraelskih kraljeva? ¹⁶Joaš je počinuo sa svojim ocima i pokopan je u Samariji uz kraljeve izraelske. Sin njegov Jeroboam zakralji se mjesto njega.

¹⁷Amasja, sin Joašev, judejski kralj, živio je još petnaest godina poslije smrti izraelskog kralja Joaša, sina Joahazova. ¹⁸A ostala povijest Amasjina zar nije zapisana u knjizi Ljetopisa kraljeva judejskih? ¹⁹Protiv njega je skovana urota u Jeruzalemu. Iako je on pobjegao u Lakiš, poslaše za njim u Lakiš ljude koji ga ondje ubiše. ²⁰Odande su ga prenijeli na konjima i sahranili u Jeruzalemu kraj njegovih otaca, u Davidovu gradu. ²¹Tada sav judejski narod uze Azahju, komu bijaše šesnaest godina, i zakralji ga namjesto njegova oca Amasje.

²²On opet sagradi Elat povrativši ga Judeji, pošto je kralj počinuo kod svojih otaca.

Kraljevanje Jeroboama II. u Izraelu

²³Petnaeste godine kraljevanja judejskog kralja Amasje, sina Joaševa, postade izraelskim kraljem u Samariji Jeroboam, sin Joašev. On je kraljevao četrdeset i jednu godinu. ²⁴Činio je što je zlo u očima Jahvinim, nije se ostavio nijednoga grijeha Jeroboama, sina Nebatova, koji je zaveo Izraela.

²⁵On je dobio natrag izraelsko područje od Ulaza u Hamat do Mrtvoga mora, prema riječi koju je Jahve, Bog Izraelov, rekao preko sluge svoga Jone, sina Amitajeva, proroka iz Gat Hahefera. ²⁶Jer je Jahve vidio ljutu nevolju Izraelovu da više nema ni slobodnih ni robova i nikoga da pomogne Izraelu. ²⁷Ali Jahve nije odlučio izbrisati ispod neba ime Izraelovo: spasio ga je rukom Jeroboama, sina Joaševa.

²⁸Ostala povijest Jeroboama, sve što je učinio i sve što je poduzimao, kako je ratovao i kako je vratio Damask Judi i Izraelu, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva izraelskih? ²⁹Jeroboam je počinuo sa svojim ocima.

Druga knjiga o kraljevima

VII. DVA KRALJEVSTVA DO ZAUZIMANJA SAMARIJE

Pokopali su ga u Samariji uz kraljeve izraelske, a njegov sin Zaharija zakralji se mjesto njega.

Azarjino kraljevanje u Judeji

15 Dvadeset i sedme godine kraljevanja Jeroboama, kralja izraelskog, postade judejskim kraljem Azarja, sin Amasjin. ²Bilo mu je šesnaest godina kad se zakraljio, a kraljevaio je pedeset i dvije godine u Jeruzalemu. Mati mu se zvala Jekolija, a bila je iz Jeruzalema. ³Činio je što je pravo u Jahvinim očima, sasvim kao i njegov otac Amasja. ⁴Samo uzvišica nije srušio i narod je svejednako prinosiso žrtve i kad na uzvišicama.

⁵Ali Jahve udari kralja i ostade on gubav do smrti. Stanovao je u odvojenoj kući. Kraljev sin Jotam bio upravitelj dvora i sudio je puku zemlje.

⁶Ostala povijest Azarjina i sve što je učinio, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva judejskih? ⁷Azarja je počinuo i sahraniše ga kraj njegovih otaca u Davidovu gradu. A na njegovo se mjesto zakralji sin mu Jotam.

Zaharijino kraljevanje u Izraelu

⁸Trideset i osme godine Azarjina kraljevanja u Judeji postade izraelskim kraljem u Samariji za šest mjeseci Zaharija, sin Jeroboamov. ⁹On je činio što je zlo u očima Jahvinim, kao što su činili njegovi oci; nije odstupao od grijeha Jeroboama, sina Nebatova, koji je na grijeh naveo Izraela.

¹⁰Šalum, sin Jabešov, uroti se protiv njega; udario ga je i usmratio u Jibleamu te se zakraljio mjesto njega.

¹¹Ostala povijest Zaharijina zapisana je u knjizi Ljetopisa izraelskih kraljeva. ¹²Ispunila se riječ koju je Jahve rekao Jehuu: "Tvoji će sinovi sjediti na prijestolju Izraela sve do četvrtog koljena." I tako je bilo.

Kraljevanje Šaluma u Izraelu

¹³Šalum, sin Jabešov, postade kraljem trideset i devete godine kraljevanja Uzije, judejskog kralja, i kraljevaio je mjesec dana u Samariji. ¹⁴Menahem, sin Gadijev, ode iz Tirse, uđe u Samariju te udari Šaluma, sina Jabešova,

usmrati ga i zakralji se mjesto njega.

¹⁵Ostala povijest Šalumova i urota koju je skovao, sve je zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva izraelskih. ¹⁶Tada je Menahem razorio Tifnah i sve što je u njem bilo i njegovo područje od Tirse jer mu nisu otvorili vrata. Razorio ga je i rasporio sve trudnice u njemu.

Kraljevanje Menahema u Izraelu

¹⁷Trideset i devete godine kraljevanja Azarje u Judeji postade Menahem, sin Gadijev, kraljem Izraela. Kraljevaio je deset godina u Samariji. ¹⁸Činio je što je zlo u očima Jahvinim; nije odstupao od grijeha Jeroboama, sina Nebatova, koji je zaveo Izraela.

U njegovo vrijeme ¹⁹Pul, kralj Asirije, osvoji zemlju. Menahem dade Pulu tisuću talenata srebra da mu pomogne učvrstiti kraljevsku vlast u njegovim rukama. ²⁰Menahem ubra taj novac od Izraela, od svih imućnih ljudi, da bi ga mogao dati asirskom kralju. Po osobi je bilo pedeset šekela srebra. Tako se asirski kralj vratio i nije ondje ostao u zemlji.

²¹Ostala povijest Menahema i sve što je učinio, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva izraelskih? ²²Menahem je počinuo sa svojim ocima, a sin njegov Pekahja zakralji se na njegovo mjesto.

Kraljevanje Pekahje u Izraelu

²³Pedesete godine kraljevanja judejskog kralja Azarje postade kraljem izraelskim u Samariji Pekahja, sin Menahemov. Kraljevaio je dvije godine. ²⁴On je činio što je zlo u očima Jahvinim; nije odstupao od grijeha Jeroboama, sina Nebatova, koji je zaveo Izraela.

²⁵Njegov dvoranin Pekah, sin Remalijin, uroti se protiv njega i ubi ga u Samariji, u kuli kraljevskog dvora, s Argobom i Arjeom. Imao je sa sobom pedeset ljudi iz Gileada. Ubio je kralja i zakraljio se mjesto njega.

²⁶Ostala povijest Pekahje i sve što je učinio, sve je to zapisano u knjizi Ljetopisa izraelskih kraljeva.

Druga knjiga o kraljevima

VII. DVA KRALJEVSTVA DO ZAUZIMANJA SAMARIJE

Pekahovo kraljevanje u Izraelu

²⁷Pedeset i druge godine kraljevanja Azarje, judejskoga kralja, postade kraljem u Samariji Pekah, sin Remalijin. Kraljevao je dvadeset godina. ²⁸On je činio što je zlo u očima Jahvinim; nije odstupao od grijeha Jeroboama, sina Nebatova, koji je zaveo Izraela.

²⁹U vrijeme izraelskog kralja Pekaha došao je asirski kralj Tiglat Pileser i zauzeo Ijon, Abel Bet Maaku, Janoah, Kedeš, Hasor, Gilead, Galileju i svu zemlju Naftalijevu. I odveo je stanovništvo u Asiriju. ³⁰Hošea, sin Elin, uroti se protiv Pekaha, sina Remalijina, ubi ga i zakralji mjesto njega dvadesete godine Jotama, sina Uzijina.

³¹Ostala povijest Pekahova, sve što je učinio, sve je to zapisano u knjizi Ljetopisa izraelskih kraljeva.

Jotamovo kraljevanje u Judeji

³²Druge godine kraljevanja Pekaha, sina Remalijina, nad Izraelom, postade judejskim kraljem Jotam, sin Uzijin. ³³Bilo mu je dvadeset i pet godina kad se zakraljio, a kraljevao je šesnaest godina u Jeruzalemu. Materi mu bješe ime Jeruša, Sadokova kći. ³⁴Činio je što je pravo u Jahvinim očima, sasvim kao i otac mu Uzija. ³⁵Ali ni on nije srušio uzvišica; narod je svejednako prinosiso žrtve i kad na uzvišicama. On je sagradio Gornja vrata na Domu Jahvinu.

³⁶Ostala povijest Jotama i sve što je učinio, zar to nije sve zapisano u knjizi Ljetopisa judejskih kraljeva? ³⁷U njegove je dane Jahve počeo slati protiv Judeje aramejskog kralja Resina i Pekaha, sina Remalijina. ³⁸Tada Jotam počinu kod otaca i sahraniše ga u gradu njegova praoca Davida. A na njegovo se mjesto zakralji sin mu Ahaz.

Ahazovo kraljevanje u Judeji

16 Sedamnaeste godine vladanja Pekaha, sina Remalijina, postade judejskim kraljem Ahaz, sin Jotamov. ²Ahazu je bilo dvadeset godina kad se zakraljio, a kraljevao je šesnaest godina u Jeruzalemu, ali nije činio što je pravo u očima Jahve, Boga

njegova, kao što je činio predak mu David. ³Živio je poput izraelskih kraljeva i sam je proveo svoga sina kroz oganj po gnusnom običaju naroda što ih je Jahve protjerao pred Izraelovim sinovima. ⁴Prinosio je žrtve i kad po uzvišicama i brežuljcima i pod svakim zelenim drvetom.

⁵Tada aramejski kralj Resin i Pekah, sin Remalijin, kralj Izraela, pođoše u rat protiv Jeruzalema. Opsjedoše ga, ali ga ne mogoše osvojiti. ⁶U to vrijeme aramejski kralj Resin vrati Elat Edomcima; protjerao je Judejce iz Elata; ušli su Edomci u njega i ondje su ostali do danas. - ⁷Tada Ahaz uputi poslanike asirskom kralju Tiglat-Pileseru da mu kažu: "Ja sam tvoj sluga i sin tvoj! Dođi i izbavi me iz ruku aramejskog kralja i kralja Izraela, koji su se digli protiv mene." ⁸Ahaz je uzeo srebro i zlato što se nalazilo u Domu Jahvinu i u riznicama kraljevskog dvora i sve je poslao na dar asirskom kralju. ⁹I poslušao ga asirski kralj: otišao je na Damask i osvojio ga. Stanovništvo je odveo u sužanjstvo u Kir, a Resina je pogubio.

¹⁰Kralj Ahaz otišao je u Damask u susret asirskom kralju Tiglat-Pileseru. I vidio je žrtvenik koji bijaše u Damasku. Tada kralj Ahaz posla svećeniku Uriji mjere žrtvenika, njegov nacrt i sve pojedinosti njegove građe. ¹¹Svećenik Urija sagradi žrtvenik; sve je upute što ih je kralj Ahaz uputio iz Damaska izvršio svećenik Urija prije nego što se kralj Ahaz vratio iz Damaska. ¹²Pošto je kralj Ahaz stigao iz Damaska, vidio je žrtvenik, prišao mu i popeo se na nj. ¹³Spalio je na žrtveniku svoju paljenicu i svoju prinosnicu, izlio svoju ljevanicu i krvlju pričesnica poškropio žrtvenik. ¹⁴A mjedeni žrtvenik, koji bijaše pred Jahvom, maknuo je ispred Hrama, gdje je bio između novoga žrtvenika i Doma Jahvina. I postavio ga je pokraj novoga žrtvenika sa sjevera. ¹⁵Kralj Ahaz zapovjedio je svećeniku Uriji: "Na velikom ćeš žrtveniku spaljivati jutarnju paljenicu i večernju prinosnicu, kraljevu paljenicu i njegovu prinosnicu, i paljenice, prinosnice i ljevanice svega naroda. Po njemu ćeš izljevati svu krv paljenica i klanica. A o žrtveniku od mjedi još ću razmisliti." ¹⁶Svećenik Urija učini sve što mu je naredio kralj Ahaz.

Druga knjiga o kraljevima

VII. DVA KRALJEVSTVA DO ZAUZIMANJA SAMARIJE

¹⁷Kralj Ahaz skinuo je okvire s podnožja; s njih je skinuo i umivaonike. A mjedeno more skinuo je s volova koji su stajali pod njim i stavio ga na kameni pod. ¹⁸Pred asirskim je kraljem uklonio iz Jahvina Doma Subotnji hodnik koji bijahu sagradili i vanjski kraljevski prilaz.

¹⁹Ostala povijest Ahazova i sve što je učinio, zar to nije sve zapisano u knjizi Ljetopisa judejskih kraljeva? ²⁰Ahaz je počinuo sa svojim ocima i sahranjen je u Davidovu gradu. Na njegovo se mjesto zakraljio sin mu Ezekija.

Kraljevanje Hošee u Izraelu

17 Dvanaeste godine kraljevanja Ahaza u Judeji, postao je Hošea, sin Elin, izraelskim kraljem u Samariji. Kraljevaio je devet godina. ²On je činio što je zlo u očima Jahvinim, ali ne kao izraelski kraljevi, njegovi prethodnici. ³Asirski kralj Salmanasar pošao je protiv Hošee, koji mu se pokorio i plaćao mu danak. ⁴Ali je asirski kralj otkrio da mu Hošea sprema zavjeru: još je Hošea poslao poslanike egipatskom kralju Sou i nije platio danaka asirskom kralju kao svake godine. Tada ga asirski kralj baci u tamnicu.

Osvajanje Samarije

⁵Asirski kralj osvoji svu zemlju i krenu opsjedati Samariju. Opsjedao ju je tri godine. ⁶Devete godine Hošeine vladavine zauze asirski kralj Samariju i odvede Izraelce u sužanjstvo u Asiriju. Naselio ih je u Helahu, i na Haboru, rijeci u Gozanu, i u gradovima medijskim.

Razmišljanja nad ruševinama izraelskog kraljevstva

⁷I tako se dogodilo zato što su Izraelci sagriješili protiv Jahve, Boga svoga, koji ih je izveo iz zemlje egipatske, ispod vlasti faraona, kralja egipatskog. Štovali su druge bogove, ⁸slijedili običaje naroda što ih je Jahve protjerao pred sinovima Izraelovim, živjeli po običajima što su ih uveli kraljevi Izraelovi. ⁹Izraelci i njihovi kraljevi potajno su činili neprikladna djela protiv Jahve, Boga svoga. Podigli su uzvišice u svim

svojim naseljima: od stražarskih kula pa do utvrđenih gradova. ¹⁰Podizali su stupove i ašere na svakom humku i pod svakim zelenim drvetom. ¹¹Ondje su, na svim uzvišicama, palili kad po običaju naroda što ih je Jahve protjerao ispred njih i činili su zla djela te izazivali gnjev Jahvin. ¹²Služili su idolima, premda im Jahve bijaše rekao: "Ne činite toga!"

¹³A Jahve opominjaše Izraelce i Judejce preko svih svojih proroka i sviju vidjelaca: "Obratite se od zlog puta svoga", govorio je, "i pokoravajte se naredbama i zapovijedima mojim prema Zakonu koji sam naložio ocima vašim i prema svemu što sam vam objavio preko slugu svojih - proroka." ¹⁴Ali oni nisu poslušali nego su ostali tvrdovrati kao i njihovi oci, koji nisu vjerovali u Jahvu, Boga svoga. ¹⁵Prezreli su njegove zakone i Savez koji je sklopio s njihovim ocima i opomene njegove koje im je upućivao. Težili su za ispraznošću, pa su i sami postali isprazni slijedeći narode oko sebe, premda im je Jahve zapovjedio da ne čine kao oni. ¹⁶Odbacili su sve zapovijedi Jahve, Boga svoga, i načinili su sebi salivene idole, dva teleta. Podigli su ašere, klanjali se svoj vojsci nebeskoj i služili Baalu. ¹⁷Provodili su svoje sinove i kćeri kroz oganj, odavali se vračanju i gatanju, čineći tako zlo u očima Jahvinim i razjarujući ga. ¹⁸Tada se Jahve razgnjevi na Izraela i odbaci ga ispred svoga lica. Ostalo je samo pleme Judino.

¹⁹Ali ni pleme Judino nije držalo zapovijedi Jahve, Boga svoga, i slijedilo je običaje kojih su se držali Izraelci. ²⁰I Jahve odbaci sav rod Izraela, ponizi ga i predade ga pljačkašima, dok ih konačno ne odbaci daleko od svoga lica. ²¹On je, konačno, otrgnuo Izraelce od kuće Davidove, a Izrael je proglasio kraljem Jeroboama, sina Nebatova. Jeroboam je odvratio Izraela od Jahve i naveo ih na veliku grehotu. ²²Izraelci su slijedili svaki grijeh koji je Jeroboam počinio i od njega se nisu odvrćali, ²³dok konačno Jahve nije odbacio Izraela ispred svoga lica, kako to bijaše objavio po svojim slugama, prorocima. Odveo je Izraelce iz njihove zemlje u sužanjstvo u Asiriju, gdje su do današnjega dana.

Evandjelje po Ivanu

PROSLOV

PROSLOV

1 U početku bijaše Riječ
i Riječ bijaše u Boga
i Riječ bijaše Bog.
²Ona bijaše u početku u Boga.
³Sve postade po njoj
i bez nje ne postade ništa.
Svemu što postade
⁴u njoj bijaše život
i život bijaše ljudima svjetlo;
⁵i svjetlo u tami svijetli
i tama ga ne obuze.
⁶Bi čovjek poslan od Boga,
ime mu Ivan.
⁷On dođe kao svjedok
da posvjedoči za Svjetlo
da svi vjeruju po njemu.
⁸Ne bijaše on Svjetlo,
nego - da posvjedoči za Svjetlo.
⁹Svjetlo istinsko
koje prosvjetljuje svakog čovjeka
dođe na svijet;
¹⁰bijaše na svijetu
i svijet po njemu posta
i svijet ga ne upozna.
¹¹K svojim dođe
i njegovi ga ne primiše.
¹²A onima koji ga primiše
podade moć
da postanu djeca Božja:
onima koji vjeruju u njegovo ime,
¹³koji su rođeni
ne od krvi,
ni od volje tjelesne,
ni od volje muževlje,
nego - od Boga.
¹⁴I Riječ tijelom postade
i nastani se među nama
i vidjesmo slavu njegovu
- slavu koju ima kao Jedinorođenac
od Oca - pun milosti i istine.

¹⁵Ivan svjedoči za njega. Viče:
"To je onaj o kojem rekoh:
koji za mnom dolazi, preda mnom je
jer bijaše prije mene!"
¹⁶Doista, od punine njegove
svi mi primismo,
i to milost na milost.
¹⁷Uistinu, Zakon bijaše dan po Mojsiju,
a milost i istina nastu po Isusu Kristu.
¹⁸Boga nitko nikada ne vidje:
Jedinorođenac - Bog -
koji je u krilu Očevu,
on ga obznani.

24. tjedan,
120. dan čitanja, četvrtak, 18. svibnja
2017.

2 Kr 16,24-19,37
Iv 1, 19-34

Autor Evanđelja po Ivanu

Autor (koji se, poput Pavla, mogao koristiti tajnikom) spominje sebe jednostavno kao »učenika kojeg je Isus ljubio«. On je jedan od Dvanaestorice i jedan od najbližih Isusovih učenika, a i najbliži Petru. Te činjenice - a i činjenica da ovo Evanđelje ne spominje apostola Ivana, a Krstitelja spominje samo kao »Ivana« - ukazuju na to da je on Ivan, Zebedejev sin, Jakovljevi brat i poslovni drug Petra i Andrije. Prva je Crkva tako smatrala i naučavala da je stari apostol napisao ili diktirao ovo »duhovno« Evanđelje u Efezu (današnja Turska). Ivan je mogao biti Isusov bratić (njegova majka Saloma bila bi Marijina sestra).

Ribarstvo je u Kafarnaumu cvalo, uzevši u obzir da je Ivanova obitelj imala unajmljene slugu i kuću u Jeruzalemu. Ako je »drugi učenik« Ivan, moglo bi biti da se on zbog svoga posla osobno poznavao s velikim svećenikom. On bi mogao biti i neimenovani učenik Ivana Krstitelja o kojem se govori u Iv 1,35-40.

Ivan i Jakov (Isus im je dao nadimak »sinovi groma«) zajedno s Petrom bili su Isusu posebno blizi, a kasnije su postali i vođama jeruzalemske Crkve. Oni su sačinjavali uži krug trojice kojima je bilo dopušteno vidjeti preobraženog Isusa. Oni su vidjeli kako Isus vraća u život Jairovu kćer, bili su s njime u Getsemanskom vrtu. Isus je Ivanu, videći ga pod križem, izručio svoju majku. Malo ih je koji su imali takve mogućnosti da kao Ivan izbliza upoznaju Gospodina.

Druga knjiga o kraljevima

VII. DVA KRALJEVSTVA DO ZAUZIMANJA SAMARIJE

VIII. POSLJEDNJI DANI JUDEJSKOG KRALJEVSTVA

Podrijetlo Samarijanaca

²⁴Asirski je kralj doveo ljude iz Babilona, iz Kute, iz Ave, Hamata i iz Sefarvajima, i naselio ih u gradovima Samarije mjesto Izraelaca. Oni su zaposjeli Samariju i nastanili se u gradovima njezinim.

²⁵U vrijeme naseljavanja u zemlju nisu štivali Jahve i on je poslao protiv njih lavove da ih rastrgaju. ²⁶Zato su rekli asirskom kralju: "Narodi koje si preselio da ih nastaniš u gradovima Samarije ne znaju kako valja štovati Boga ove zemlje i on je na njih poslao lavove, koji ih usmrćuju, jer ti narodi ne poznaju bogoštovlja ove zemlje." ²⁷Tada je asirski kralj izdao ovu zapovijed: "Neka ide onamo jedan od svećenika koje sam odande doveo u sužanjstvo; neka ide, neka se ondje nastani i pouči ih u štovanju Boga one zemlje." ²⁸Tako ode jedan od svećenika koji su bili odvedeni iz Samarije i nastani se u Betelu. On ih je poučio kako treba štovati Jahvu.

²⁹Svaki je narod imao likove svojih bogova i postavili su ih u hramove na uzvišicama koje su podigli Samarijanci, svaki narod u svojim gradovima u kojima življaše. ³⁰Babilonci načiniše Sukot Benota, Kušani Nergala, Hamaćani Ašimu; ³¹Avijci načiniše Nibhaza i Tartaka, a Sefarvajimci spaljivahu svoju djecu na ognju u čast Adrameleka i Anameleka, sefarvajimskih bogova. ³²Oni su štivali i Jahvu i postavili su neke između sebe za svećenike uzvišica koji su im prinostili žrtve u hramovima uzvišica. ³³Štivali su Jahvu i služili su svojim bogovima po običaju onih naroda između kojih su ih preselili.

³⁴Oni se još i danas drže starih običaja. Ne štiju Jahve i ne usklađuju svojih pravila i običaja sa Zakonom i zapovijedima što ih je Jahve naredio djeci Jakova komu je nadjenulo ime Izrael. ³⁵Jahve bijaše s njima sklopio Savez i zapovjedio im: "Ne štujte tuđih bogova niti im se klanjajte. Nemojte ih štovati niti im žrtava prinostiti." ³⁶Samo je Jahve onaj koji vas je velikom snagom svoje ispružene ruke izveo iz zemlje egipatske; njega štujte, njemu se klanjajte i njemu žrtve prinosite. ³⁷Držite se pravila i običaja, zakona i naredaba koje vam je propisao da ih vjerno ispunjavate uvijek i ne

štujte tuđih bogova. ³⁸Nemojte zaboraviti Saveza koji sam sklopio s vama i nemojte štovati drugih bogova, ³⁹samo Jahvu, Boga svoga, poštujujte i on će vas izbaviti iz ruke svih vaših neprijatelja." ⁴⁰Ali oni nisu poslušali, nego su se i dalje držali svoga starog običaja.

⁴¹Tako su ti narodi štivali Jahvu, a služili su i svojim idolima. Njihovi sinovi i sinovi njihovih sinova čine do dana današnjega onako kako su činili njihovi oci.

VIII. POSLJEDNJI DANI JUDEJSKOG KRALJEVSTVA

1. EZEKIJA, PROROK IZAIJA I ASIRIJA

Uvod u kraljevanje Ezekijino

18 Treće godine kraljevanja Hošee, sina Elina, u Izraelu, postao je judejskim kraljem Ezekija, sin Ahazov. ²Bilo mu je dvadeset i pet godina kad se zakraljio. Kraljevao je dvadeset i devet godina u Jeruzalemu. Materi mu je bilo ime Abija, Zaharijina kći. ³Činio je što je pravo u očima Jahvinim, sasvim kao njegov otac David. ⁴On je uklonio uzvišice, srušio je stupove, sasjekao je ašere i razbio zmiiju od mjedi koju bijaše načinio Mojsije. Izraelci su joj sve do tada prinostili žrtve. Zvali su je Nehuštan.

⁵Pouzdao se u Jahvu, Boga Izraelova. Ni prije njega ni poslije njega ne bijaše mu ravna među kraljevima judejskim. ⁶Prionuo je uz Jahvu i nikada se nije okrenuo od njega. Držao je sve zapovijedi što ih je Jahve dao preko Mojsija. ⁷I Jahve bijaše s njim, pomagaše ga u svim njegovim pothvatima. Pobunio se protiv asirskog kralja i nije mu više bio podložan. ⁸On je potukao Filistejce do Gaze, opustošio njihovo područje od stražarskih kula sve do utvrđenih gradova.

Odjek osvajanja Samarije

⁹Četvrte godine vladavine Ezekijine, a to je bila sedma godina kraljevanja izraelskog kralja Hošee, sina Elina, napade asirski kralj Salmanasar Samariju i opsjede je. ¹⁰Osvojio ju

Druga knjiga o kraljevima

VIII. POSLJEDNJI DANI JUDEJSKOG KRALJEVSTVA

je nakon tri godine. Šeste godine Ezekijine vladavine, a devete godine izraelskog kralja Hošee, pala je Samarija. ¹¹Asirski je kralj odveo Izraelce u sužanjstvo u Asiriju i naselio ih u Halahu, na Haboru, rijeci gozanskoj, i u medijskim gradovima. ¹²Bijaše to stoga što nisu poslušali glas Jahve, Boga svoga, i što su prekršili njegov Savez i sve što im je naredio Mojsije, sluga Jahvin. Nisu ništa slušali niti vršili.

Sanheribova vojna

¹³Četrnaeste godine Ezekijina kraljevanja asirski kralj Sanherib napade utvrđene judejske gradove i osvoji ih. ¹⁴Tada judejski kralj Ezekija poruči asirskom kralju u Lakiš: "Pogriješio sam! Obustavi svoje napade na me. Snosit ću sve što mi nametneš." Asirski kralj zatraži od Ezekije, judejskog kralja, tri stotine talenata srebra i trideset talenata zlata. ¹⁵I dade Ezekija sve srebro što se našlo u Domu Jahvinu i u riznicama kraljevskog dvora. ¹⁶U to je vrijeme Ezekija obio vrata i vratnice na Svetišću Jahvinu što ih bijaše pozlatio on sam, judejski kralj Ezekija, i posla to asirskom kralju.

Poslanstvo kraljevskog peharnika

¹⁷Asirski je kralj poslao iz Lakiša u Jeruzalem kralju Ezekiji vrhovnog zapovjednika vojske, velikog dvoranina i peharnika s jakom vojskom. Krenuše oni, a kad su stigli u Jeruzalem, stadoše kod vodovoda Gornjeg ribnjaka, na putu u Valjarevo polje. ¹⁸Oni pozvaše kralja. Pred njim je izašao upravitelj dvora Elijakim, sin Hilkičin, pisar Šebna i savjetnik Joah, sin Asafov.

¹⁹Veliki peharnik reče im: "Kažite Ezekiji: 'Ovako veli veliki kralj, kralj asirski: kakvo je to pouzdanje u koje se uzdaš? ²⁰Misliš li da su prazne riječi već savjet i snaga za rat? U koga se uzdaš da si se pobunio protiv mene? ²¹Eto, oslanjaš se na Egipat, na slomljenu trsku koja probada i prodire dlan onomu tko se na nju nasloni. Takav je faraon, kralj egipatski, svima koji se uzdaju u njega.' ²²Možda ćete mi odgovoriti: 'Uzdamo se u Jahvu, Boga svojega.' Ali nije li njemu Ezekija uklonio uzvišice i

žrtvenike i zapovjedio Judejcima i Jeruzalemu: 'Samo se pred ovim žrtvenikom u Jeruzalemu klanjajte.' ²³Hajde, okladi se s mojim gospodarom, asirskim kraljem: dat ću ti dvije tisuće konja ako mogneš naći jahače za njih! ²⁴Kako ćeš onda odoljeti jednome jedinom od najmanjih slugu moga gospodara? Ali se ti uzdaš u Egipat da će ti dati kola i konjanika. ²⁵Naposljetku, zar sam ja mimo volju Jahvinu krenuo protiv ovoga mjesta da ga razorim? Sam mi je Jahve rekao: 'Idi na tu zemlju i razori je!'"

²⁶Elijakim, Šebna i Joah rekoše velikom peharniku: "Molimo te, govori svojim slugama aramejski, jer mi razumijemo; ne govori s nama judejski da čuje narod koji je na zidinama!" ²⁷Ali im veliki peharnik odgovori: "Zar me moj gospodar poslao da ovo kažem tvome gospodaru i tebi, a ne upravo onim ljudima koji sjede na zidinama, osuđeni da s vama jedu svoju nečist i piju svoju mokraću?"

²⁸Tada se veliki peharnik uspravi i u sav glas povika na judejskom ove riječi: "Čujte riječ velikoga kralja, kralja asirskog! ²⁹Ovako veli kralj: 'Neka vas Ezekija ne zavarava, jer vas ne može izbaviti iz moje ruke. ³⁰Neka vas Ezekija ne hrabri pouzdanjem u Jahvu govoreći: Jahve će nas sigurno izbaviti, ovaj grad neće pasti u ruke kralju asirskom.' ³¹Ne slušajte Ezekije, jer ovako veli asirski kralj: 'Sklopite mir sa mnom, predajte mi se, pa neka svaki od vas jede plodove iz svoga vinograda i sa svoje smokve i neka pije vode iz svojega studenca ³²dok ne dođem i ne odvedem vas u zemlju kao što je vaša, u zemlju pšenice i mošta, u zemlju kruha i vinograda, u zemlju ulja i meda da biste živjeli i da ne pomrete. Ne dajte da vas Ezekija zaludi govoreći vam: Jahve će vas izbaviti.' ³³Jesu li bogovi drugih naroda izbavili svoje zemlje iz ruku asirskoga kralja? ³⁴Gdje su bogovi hamatski i arpadski, gdje su bogovi sefarvajimski, henski i ivski, gdje su bogovi samarijski da izbave Samariju iz ruke moje? ³⁵Koji su među svim bogovima tih zemalja izbavili svoju zemlju iz moje ruke da bi Jahve izbavio Jeruzalem iz ruke moje?"

Druga knjiga o kraljevima

VIII. POSLJEDNJI DANI JUDEJSKOG KRALJEVSTVA

³⁶Šutjeli su i ni riječi mu nisu odgovorili, jer kralj bijaše zapovjedio: "Ne odgovarajte mu!"
³⁷Upravitelj dvora Elijakim, sin Hilkijin, pisar Šebna i savjetnik Joah, sin Asafov, dođoše k Ezekiji, razdrijevši haljine, i saopćišu mu riječi velikoga peharnika

Pitanja proroku Izaiji

19 Čuvši to, kralj Ezekija razdrije svoje haljine, obuče kostrijet i ode u Dom Jahvin. ²Zatim posla Elijakima, upravitelja dvora, pisara Šebnu i svećeničke starješine, odjevene u kostrijet, k proroku Izaiji, sinu Amosovu. ³Oni mu rekoše: "Ovako veli Ezekija: 'Ovo je dan nevolje, kazne i rugla. Prispješe djeca do rođenja, a nema snage da se rode. ⁴Možda je Jahve, Bog tvoj, čuo što je rekao veliki peharnik koga je asirski kralj, gospodar njegov, poslao da se izruguje Bogu živome i možda će Jahve, Bog tvoj, kazniti riječi koje je čuo! Pomoli se pobožno za Ostatak koji je još preostao.'"

⁵Kad su sluge kralja Ezekije stigle k Izaiji, ⁶on im reče: "Kažite svome gospodaru: 'Ovako veli Jahve: Ne boj se riječi koje si čuo kada su na me hulile sluge kralja asirskoga. ⁷Udahnut ću u njega duh i kad čuje jednu vijest, vratit će se u svoju zemlju. I učinit ću da u svojoj zemlji pogine od mača.'"

Povlačenje velikog peharnika

⁸Veliki peharnik vrati se i nađe asirskoga kralja gdje opsjeda Libnu, jer bijaše čuo da je kralj otišao iz Lakiša. ⁹Dočuo je, naime, vijest o Tirhaku, kralju etiopskome: "Evo, izašao je da se bori protiv tebe."

Sanheribovo pismo Ezekiji

Tada Sanherib ponovo uputi poslanike da kažu Ezekiji: ¹⁰"Ovako recite judejskom kralju Ezekiji: 'Neka te ne vara tvoj Bog, u koga se uzdaš, govoreći ti: Jeruzalem neće pasti u ruke asirskog kralja! ¹¹Ti znaš što su asirski kraljevi učinili svim zemljama izručivši ih prokletstvu! A

ti, ti li ćeš se spasiti? ¹²Jesu li bogovi spasili narode što su ih uništili moji oci: Gozance, Harane, Resefce i Edence, u Tel Basaru? ¹³Gdje je kralj hamatski, kralj arpadski, kralj Sefarvajima, Hene i Ive?'"

¹⁴Ezekija primi pismo iz ruke poslanikove i pročit ga. Zatim uđe u Dom Jahvin i razvi ga ondje pred Jahvom. ¹⁵I pomoli se Ezekija Jahvi ovako: "Jahve, Bože Izraelov, koji stoluješ nad kerubima, ti si Bog jedini nad svim zemaljskim kraljevstvima, ti si stvorio nebo i zemlju.

¹⁶Prikloni uho, Jahve, i počuj, otvori oči, Jahve, i vidi!
 Sanheribove čujder riječi
 koje poruči da izrugua Boga živoga.

¹⁷Istina je, o Jahve, asirski su kraljevi zatrli narode i zemlje njihove; ¹⁸pobacali im u oganj bogove; jer ne bijahu bogovi to, već djela ruku ljudskih, od drveta i kamena; zato ih i uništiše. ¹⁹Ali sada, Jahve, Bože naš, izbavi nas iz ruke njegove da spoznaju sva kraljevstva zemlje da si ti, Jahve, Bog jedini."

Posredništvo Izaijino

²⁰Tada Izaija, sin Amosov, poruči Ezekiji: "Ovako veli Jahve, Bog Izraelov: 'Uslišah molitvu koju mi uputi zbog Sanheriba, kralja asirskog.' ²¹Evo riječi što je Jahve objavi protiv njega:

Prezire te, ruga ti se
 djevica, kći sionska;
 za tobom maše glavom
 kći jeruzalemska.

²²Koga si grdio, hulio?
 Na koga si glasno vikao,
 ohol pogled dizao?
 Na Sveca Izraelova!

²³Po slugama si svojim vrijeđao
 Gospoda.
 Govorio si:
 s mnoštvom kola
 ja popeh se na vrh gora,
 na najviše vrhunce Libanona.
 Posjekoh mu cedre najviše
 i čemprese ponajljepše.

Druga knjiga o kraljevima

VIII. POSLJEDNJI DANI JUDEJSKOG KRALJEVSTVA

Dosegoh mu vrh najviši
i vrt njegov šumoviti.

²⁴Kopao sam i pio sam
vode tuđe;

stopalima tad isuših
sve rijeke egipatske.

²⁵Čuješ li dobro?

Odavna to sam snovao,
od iskona smišljao,
sada to ostvarujem:

na tebi je da prometneš
gradove tvrde u razvaline.

²⁶Stanovnici njini, nemoćni,
prepadnuti i smeteni,
bjehu kao trava u polju,
kao mlado zelenilo,
kao trava vrh krovova
opaljena vjetrom istočnim.

²⁷Znam kad se dižeš i kad sjedaš,
kad izlaziš i kad se vraćaš.

²⁸Jer bjesnio si na me
i jer objest tvoja do ušiju mi dođe,
prsten ću ti provući kroz nozdrve,
uzde stavit' u žvale,
vratit' ću te putem
kojim si i došao!

²⁹A znak nek' ti bude ovo:
Ove će se godine jesti što se samo
okruni,
dogodine što samo uzraste,
a treće godine sijte i žanjite,
sadite vinograde, jedite im rod.

³⁰Preživjeli iz kuće Judine
žilje će pustit' u dubinu,
plodom rodit' u visinu.

³¹Jer će iz Jeruzalema izići Ostatak,
Sačuvani s gore Siona.

Sve će to učinit' ljubomora Jahvina!

³²Zato ovo govori Jahve o kralju
asirskom:

'U ovaj grad on ući neće,
ovamo strijele svoje neće izmetati,
k njemu neće ni štit okrenuti,
niti oko njega nasipe kopati.

³³Vratit' će se putem kojim je i došao,

u grad ovaj neće ući' - Jahvina je riječ.

³⁴Grad ću ovaj štitit, spasiti ga,
sebe radi i rad sluge svoga Davida."

Smrt Sanheribova

³⁵Te iste noći iziđe Anđeo Jahvin i pobi u
asirskom taboru stotinu osamdeset i pet tisuća
ljudi. Ujutro kad je valjalo ustati, gle, bijahu
ondje sve sami mrtvaci.

³⁶Sanherib podiže tabor i ode. Vratio se u
Ninivu. ³⁷Jednoga dana, dok se klanjao u
hramu svoga boga Nisroka, njegovi ga sinovi
Adramelek i Sareser ubiše mačem i pobjegoše
u zemlju araratsku. Na njegovo se mjesto
zakralji sin mu Asar-Hadon.

Evandjelje po Ivanu

I. PRVA PASHA

I. PRVA PASHA

1. UVODNI TJEDAN

Ivanovo svjedočanstvo

¹⁹A evo svjedočanstva Ivanova. Kad su Židovi iz Jeruzalema poslali k njemu svećenike i levite da ga upitaju: "Tko si ti?", ²⁰on prizna; ne zaniijeka, nego prizna: "Ja nisam Krist."
²¹Upitaše ga nato: "Što dakle? Jesi li Ilija?"
Odgovori: "Nisam." "Jesi li Prorok?"
Odgovori: "Ne."
²²Tada mu rekoše: "Pa tko si da dadnemo odgovor onima koji su nas poslali? Što kažeš sam o sebi?" ²³On odgovori:

"Ja sam glas koji viče u pustinji:
Poravnite put Gospodnji!

- kako reče prorok Izaija."

²⁴A neki izaslanici bijahu farizeji. ²⁵Oni prihvatiše riječ i upitaše ga: "Zašto onda krstiš kad nisi Krist, ni Ilija, ni Prorok?" ²⁶Ivan im odgovori: "Ja krstim vodom. Među vama stoji koga vi ne poznate - ²⁷onaj koji za mnom dolazi, komu ja nisam dostojan odriješiti remenje na obući." ²⁸To se dogodilo u Betaniji s onu stranu Jordana, gdje je Ivan krstio.

²⁹Sutradan Ivan ugleda Isusa gdje dolazi k njemu pa reče: "Evo Jaganjca Božjega koji odnosi grijeh svijeta!" ³⁰To je onaj o kojem rekoh:

Za mnom dolazi čovjek
koji je preda mnom
jer bijaše prije mene!"

³¹"Ja ga nisam poznavao, ali baš zato dođoh i krstim vodom da se on očituje Izraelu." ³²I posvjedoči Ivan: "Promatrao sam Duha gdje s neba silazi kao golub i ostaje na njemu. ³³Njega ja nisam poznavao, ali onaj koji me posla vodom krstiti reče mi: 'Na koga vidiš da Duh silazi i ostaje na njemu, to je onaj koji krsti Duhom Svetim.' ³⁴I ja sam to vidio i svjedočim: on je Sin Božji."

24. tjeđan,
121. dan čitanja, petak, 19. svibnja
2017.

2 Kr 20,1-23,20
Iv 1, 35-51

Druga knjiga o kraljevima

VIII. POSLJEDNJI DANI JUDEJSKOG KRALJEVSTVA

Ezekijina bolest i ozdravljenje

20 U ono se vrijeme Ezekija razbolje nasmrtno. Prorok Izaija, sin Amosov, dođe mu i reče: "Ovako veli Jahve: 'Uredi kuću svoju jer ćeš umrijeti; nećeš ozdraviti.'" ²Ezekija se okrenu zidu i ovako se pomoli Jahvi: ³"Ah, Jahve! Sjeti se milostivo da sam pred tobom hodio vjerno i poštena srca i da sam činio što je dobro u tvojim očima." I Ezekija briznu u gorak plač.

⁴Izaija još ne bijaše izišao iz središnjeg predvorja kad mu je stigla riječ Jahvina: ⁵"Vrati se i reci Ezekiji, glavaru moga naroda. Ovako veli Jahve, Bog tvoga oca Davida: 'Uslišao sam tvoju molitvu, vidio sam tvoje suze. Izliječit ću te; za tri dana uzići ćeš u Dom Jahvin.' ⁶Dodat ću tvome vijeku još petnaest godina. Izbavit ću tebe i ovaj grad iz ruku asirskoga kralja; zakrilit ću ovaj grad radi sebe i sluge svoga Davida."

⁷Izaija naloži: "Uzmite oblog od smokava, privijte mu ga na čir i on će ozdraviti."

⁸Ezekija upita Izaiju: "Po kojem ću znaku prepoznati da će me Jahve izliječiti i da ću za tri dana uzići u Dom Jahvin?" ⁹Izaija odgovori: "Evo ti znaka od Jahve da će učiniti što je rekao: hoćeš li da se sjena pomakne za deset stupnjeva naprijed ili da se vrati za deset stupnjeva?" ¹⁰Ezekija odgovori: "Lako je sjeni pomaknuti se deset stupnjeva naprijed! Ne! Neka se sjena vrati natrag za deset stupnjeva!" ¹¹Prorok Izaija zazva Jahvu i on učini da se sjena vrati za deset stupnjeva. Sišla je za deset posljednjih stupnjeva na Ahazovu sunčaniku.

Poslanici Merodak-Baladana

¹²U to vrijeme posla babilonski kralj Merodak-Baladan, sin Baladanov, pisma s darom Ezekiji, jer bijaše čuo da se razbolio i ozdravio. ¹³Ezekija se obradova tome i pokaza poslanicima svoju riznicu - srebro, zlato, miomiris, mirisavo ulje - svoju oružanu i sve što je bilo u skladištima. Nije bilo ničega u njegovu dvoru i svemu njegovu gospodarstvu što im Ezekija nije pokazao.

¹⁴Tada prorok Izaija dođe kralju Ezekiji i upita ga: "Što su rekli ti ljudi i odakle su došli k tebi?"

Ezekija odgovori: "Došli su iz daleke zemlje, iz Babilona." ¹⁵Izaija upita dalje: "Što su vidjeli u tvom dvoru?" Ezekija odgovori: "Vidjeli su sve što je u mojem dvoru; nema u mojim skladištima ničega što im nisam pokazao."

¹⁶Tada Izaija reče Ezekiji: "Čuj riječ Jahvinu: ¹⁷Evo dolaze dani kada će sve što je u tvom dvoru, sve što su tvoji oci nakupili do danas, biti odneseno u Babilon. Ništa neće ostati," kaže Jahve. ¹⁸A od sinova što poteku od tebe, što ti se rode, neke će uzeti da budu uškopljeni dvorani u palači babilonskoga kralja." ¹⁹Ezekija odgovori Izaiji: "Povoljna je riječ koju ti je Jahve objavio." A mislio je: "Zašto ne? Ako bude mira i sigurnosti za moga života!"

Svršetak Ezekijina kraljevanja

²⁰Ostala povijest Ezekijina, svi njegovi pothvati i kako je sagradio ribnjak i prorog da dovede vodu u grad, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa judejskih kraljeva? ²¹Ezekija je počinuo sa svojim ocima, a njegov sin Manaše zakralji se mjesto njega.

2. DVA BEZBOŽNA KRALJA

Manaseovo kraljevanje u Judeji

21 Manaše u dvanaest godina kad se zakraljio. Pedeset i pet godina kraljeva u Jeruzalemu. Njegova se majka zvala Hefsi-Bah. ²Činio je što je zlo u Jahvinim očima, povodeći se za gnusobama naroda što ih je Jahve protjerao pred Izraelovim sinovima. ³Obnovio je uzvišice što ih bijaše oborio otac mu Ezekija, podigao je žrtvenik Baalu, načinio ašere kako bijaše učinio izraelski kralj Ahab; i stao se klanjati svoj vojsci nebeskoj i služiti joj. ⁴Podigao je žrtvenike i u Domu Jahvinu, za koji bijaše rekao Jahve: "U Jeruzalemu će prebivati moje Ime zauvijek."

⁵Sagradio je žrtvenike svoj nebeskoj vojsci u oba predvorja Doma Jahvina. ⁶I sinove je svoje proveo kroz oganj. Vračao je, gatao, stvorio bajače i opsjenare, učinio je premnogo zla u očima Jahve i razjarivao ga. ⁷Dao je načiniti lik

Druga knjiga o kraljevima

VIII. POSLJEDNJI DANI JUDEJSKOG KRALJEVSTVA

Ašere i posadio ga u Domu, za koji Jahve bijaše rekao Davidu i njegovu sinu Salomonu: "U ovom Domu i u Jeruzalemu, koji sam izabrao među svim izraelskim plemenima, postavit ću svoje Ime zauvijek. ⁸Neću više dati da noga Izraelaca uzmakne iz zemlje koju sam dao u baštinu njihovim očevima, samo ako budu držali i provodili u djelo sve što sam im zapovjedio: Zakon što im ga je objavio moj sluga Mojsije." ⁹Ali oni nisu poslušali, Manaše ih je zaveo te su radili još gore nego narodi što ih je Jahve iskorijenio pred Izraelovim sinovima.

¹⁰Tada je Jahve ovako govorio preko slugu svojih proroka: ¹¹"Zato što je judejski kralj Manaše činio te gnusobe, zato što je učinio više zla nego što su prije njega radili Amorejci i što je zaveo Judejce svojim idolima, ¹²ovako veli Jahve, Bog Izraelov: 'Evo, učinit ću da dođe nevolja na Jeruzalem i Judeju, takva da će zazujati oba uha onima koji o njoj čuju. ¹³Nategnut ću nad Jeruzalemom isto uže kao nad Samarijom, isto mjerilo kao nad kućom Ahabovom; zbrisat ću Jeruzalem kao što se briše zdjela pa se tad izvrne. ¹⁴Odbacit ću ostatke svoje baštine, predat ću ih u ruke njihovih neprijatelja; služiti će za plijen i grabež svim svojim neprijateljima ¹⁵jer su činili što je zlo u mojim očima jer su izazivali moj gnjev od dana kada su njihovi oci izišli iz Egipta pa sve do danas."

¹⁶I mnogo je nedužne krvi prolio Manaše, tako da se njome napunio Jeruzalem od jednoga kraja do drugoga, da se i ne spominje njegov grijeh kojim je zaveo Judu da čini što je zlo u očima Jahvinim.

¹⁷Ostala povijest Manašeova, njegova djela i grijesi koje je počinio, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa judejskih kraljeva? ¹⁸Manaše je počinuo kraj svojih otaca i sahranjen je u vrtu svojeg dvora, u vrtu Uzinu. Sin mu Amon zakralji se mjesto njega.

Amonovo kraljevanje u Judeji

¹⁹Amonu bijahu dvadeset i dvije godine kad je zavladao, a kraljevaio je dvije godine u

Jeruzalemu. Njegova se majka zvala Mešulemet, kći Harusova, i bila je iz Jotbe. ²⁰On je činio što je zlo u očima Jahvinim, kao što je činio njegov otac Manaše. ²¹U svemu je slijedio put svoga oca, služio je idolima kojima je služio i njegov otac i klanjao im se. ²²On je ostavio Jahvu, Boga svojih praotaca, i nije hodio putem Jahvinim.

²³Amonovi se časnici urotiše protiv njega i ubiše kralja u dvoru. ²⁴Ali je prosti puk pobio sve one koji se bijahu urotili protiv kralja Amona i na njegovo mjesto zakraljio sina mu Jošiju.

²⁵Ostala povijest Amonova i sve što je činio, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa judejskih kraljeva? ²⁶Pokopali su ga u grobnicu njegova oca, u vrtu Uzinu, a njegov sin Jošija zakralji se mjesto njega.

3. JOŠIJA I VJERSKA OBNOVA

Uvod u Jošijino kraljevanje

22 Jošiji je bilo osam godina kad se zakraljio. Kraljevaio je trideset i jednu godinu u Jeruzalemu. Mati mu se zvala Jedida, kći Adajina, i bila je iz Boskata. ²Činio je što je pravo u Jahvinim očima. U svemu je hodio putem svoga oca Davida, ne skrećući ni desno ni lijevo.

Popravak Doma Jahvina

Otkriće Knjige Zakona

³Osamnaeste godine svoga kraljevanja Jošija posla svoga tajnika Šafana, sina Asalijahina, sina Mešulamova, u Dom Jahvin i reče mu: ⁴"Idi velikom svećeniku Hilkiji da ti pripremi novac koji je odnesen u Dom Jahvin i koji su čuvari praga sakupili od naroda. ⁵Neka ga uruči poslovođama postavljenim u Domu Jahvinu, a oni neka isplate radnike koji popravljaju Dom Jahvin, ⁶drvodjelje, graditelje i zidare, i da se kupuje drvo i kamenje klesano što je potrebno za popravak Doma. ⁷Ali neka se ne traži od njih račun za uručeni novac jer oni rade pošteno."

⁸Veliki svećenik Hilkija reče tajniku Šafanu:

Druga knjiga o kraljevima

VIII. POSLJEDNJI DANI JUDEJSKOG KRALJEVSTVA

"Našao sam Knjigu Zakona u Domu Jahvinu." I Hilkija dade knjigu Šafanu, koji ju je pročitao. ⁹Tajnik Šafan dođe kralju te ga izvijesti: "Tvoje sluge", reče on, "pokupile su novac koji se našao u Domu i predale su ga poslovođama postavljenim u Domu Jahvinu." ¹⁰Tada tajnik Šafan obavijesti kralja: "Svećenik Hilkija dade mi jednu knjigu." I Šafan je počeo čitati pred kraljem.

Savjetovanje s proročicom Huldou

¹¹Čuvši riječi Knjige Zakona, kralj razdrije haljine svoje. ¹²I naredi svećeniku Hilkiji, Šafanovu sinu Ahikamu, Mikinu sinu Akboru, tajniku Šafanu i kraljevu sluzi Asaji: ¹³"Idite i upitajte Jahvu o meni, i o narodu, i o svoj Judeji zbog ove knjige što je nađena, jer je velika Jahvina jarost što se izlila na nas zato što naši očevi nisu slušali riječi ove knjige, nisu vršili što nam je u njoj napisano."

¹⁴Svećenik Hilkija, Ahikam, Akbor, Šafan i Asaja odoše proročici Huldi, ženi Šaluma, sina Tikvina, sina Harkasova, čuvara odjeće; ona je živjela u Jeruzalemu, u novom gradu. Kad joj to kazaše, ¹⁵ona im reče: "Ovako veli Jahve, Bog Izraelov: 'Kažite čovjeku koji vas je poslao k meni: ¹⁶Ovako veli Jahve: Evo, dovest ću nesreću na ovaj grad i na njegove stanovnike, izvršit ću sve što kaže knjiga koju je pročitao judejski kralj. ¹⁷Jer su me ostavili i prinose žrtve tuđim bogovima da bi me ljutili svim djelima ruku svojih, planut će jarost moja na to mjesto i neće se ugasiti.' ¹⁸A judejskom kralju, koji vas je poslao po Jahvin savjet, recite ovo: 'Ovako veli Jahve, Bog Izraelov: Riječi si čuo. ¹⁹Ali kako ti je omekšalo srce i jer si se ponizio pred Jahvom čuvši što sam objavio tome gradu i njegovim stanovnicima, koje će pogoditi pustošenje i prokletstvo, i jer si razdro haljine svoje i plakao preda mnom, zato sam te uslišio' - riječ je Jahvina. ²⁰Evo, sjedinit ću te s ocima tvojim i s mirom ćeš leći u grob da ne vidiš svojim očima svu nesreću koju ću svaliti na ovo mjesto.'" Oni odnesoše taj odgovor kralju.

Svečano čitanje Zakona

23 Tada kralj posla da se saberu kod njega sve judejske i jeruzalemske starješine. ²Kralj potom uzađe u Dom Jahvin s Judejcima, Jeruzalemcima, svećenicima i prorocima i sa svim narodom, od najmanjega do najvećega. I pročitao im sve riječi Knjige Saveza koja je nađena u Domu Jahvinu. ³Kralj, stojeći na svome mjestu, obnovi pred Jahvom Savez da će slijediti Jahvu i držati se njegovih zapovijedi, pouka i uredaba svim srcem i svom dušom da bi ispunio sve stavke toga Saveza zapisane u ovoj knjizi. Sav je narod stupio u Savez.

Vjerska obnova u Judeji

⁴Kralj je zapovjedio velikom svećeniku Hilkiji, svećenicima drugog reda i čuvarima hramskog praga da iz Svetišta Jahvina iznesu sve bogoslužne predmete što bijahu načinjeni za Baala, za Ašeru i za svu nebesku vojsku. Odredio je da sve to spale izvan Jeruzalema u poljima kidronskim, a pepeo je odnio u Betel. ⁵Uklonio je lažne svećenike koje su judejski kraljevi postavili da pale kad na uzvišicama, u gradovima judejskim i u okolici Jeruzalema; i one koji su palili kad Baalu, suncu, mjesecu, zvijezdama i svoj vojsci nebeskoj. ⁶Izvan Jeruzalema iznio je iz Doma Jahvina, u dolinu kidronsku, Ašeru i spalio ju je u dolini kidronskoj, satro u prah, a prah bacio na groblje sinova pučkih. ⁷Razorio je stanove posvećenih bludnica koji su bili u Domu Jahvinu i u kojima su žene tkale haljine Ašeri.

⁸Iz svih judejskih gradova doveo je svećenike i oskvrnuo je uzvišice gdje su ti svećenici prinosili kad, od Gebe do Beer Šebe. Zatim je srušio uzvišice pred vratima, one koje su bile na ulazu vrata Jošue, upravitelja grada, nalijevo kad se prilazi gradskim vratima. ⁹Isto tako svećenici uzvišica nisu mogli uzlaziti žrtveniku Jahvinu u Jeruzalemu, ali su jeli kruhove bez kvasa među svojom braćom. ¹⁰Oskvrnio je Tofet u dolini Ben Hinom, kako nitko ne bi svoga sina ili kćerku provodio kroz

Druga knjiga o kraljevima

VIII. POSLJEDNJI DANI JUDEJSKOG KRALJEVSTVA

oganj u čast Moleku. ¹¹Razagnao je konje koje su judejski kraljevi prinijeli suncu na ulazu u Dom Jahvin, kraj sobe dvoranina Netan Meleka, koja se nalazila u blizini, i spalio je u ognju sunčana kola. ¹²Žrtvenike na krovu koje bijahu sagradili judejski kraljevi i one koje je sagradio Manaše u oba predvorja Hrama Jahvina, kralj je srušio, uklonio ih odatle i bacio njihov prah u dolinu kidronsku. ¹³Uzvišice koje su bile sučelice Jeruzalemu, na južnom dijelu Maslinske gore, i koje je izraelski kralj Salomon bio sagradio Aštarti, sramoti sidonskoj, Kemošu, sramoti moapskoj, i Milkomu, nakazi amonskoj - sve ih je kralj oskvrnio. ¹⁴Razbio je stupove, iskorijenio ašere i njihova je mjesta ispunio ljudskim kostima.

Proširenje obnove na staro sjeverno kraljevstvo

¹⁵Isto tako i žrtvenik u Betelu, uzvišicu koju je sagradio Jeroboam, sin Nebatov, koji je naveo Izraela na grijeh, kralj je srušio, oborio žrtvenik i tu uzvišicu, satro kamenje u prah, spalio ašere. ¹⁶A kad se Jošija okrenuo i vidio grobove koji bijahu ondje na gori, posla da se sakupe kosti iz onih grobova i spali ih na žrtveniku. Tako ga je oskvrnuo, izvršavajući riječ Jahvinu, koju je objavio čovjek Božji (dok je Jeroboam bio na žrtveniku za vrijeme svečanosti). Okrenuvši se, Jošija baci oči na grob čovjeka Božjeg koji je objavio sve to ¹⁷i upita: "Kakav je ono spomenik što ga vidim?" Ljudi iz grada odgovoriše mu: "To je grob čovjeka Božjeg koji je došao iz Judeje i koji je prorekao sve ovo što si ti učinio s betelskim žrtvenikom." ¹⁸"Pustite ga na miru", reče kralj, "i neka nitko ne dira njegove kosti." Tako su ostale njegove kosti netaknute s kostima proroka koji je došao iz Samarije.

¹⁹Jošija je jednako razorio sve hramove uzvišica koje su izraelski kraljevi sagradili po gradovima Samarije da bi srdili Jahvu i učinio je s njima kao što je učinio u Betelu. ²⁰Sve svećenike uzvišica poklao je na žrtvenicima; na njima je spalio i ljudske kosti. Potom se vratio u Jeruzalem.

Evandjelje po Ivanu

I. PRVA PASHA

Prvi učenici

³⁵Sutradan opet stajaše Ivan s dvojicom svojih učenika. ³⁶Ugleda Isusa koji je onuda prolazio i reče: "Evo Jaganjca Božjega!" ³⁷Te njegove riječi čula ona dva njegova učenika pa pođoše za Isusom. ³⁸Isus se obazre i vidjevši da idu za njim, upita ih: "Što tražite?" Oni mu rekoše: "Rabbi" - što znači: "Učitelju - gdje stanuješ?" ³⁹Reče im: "Dođite i vidjet ćete." Pođoše dakle i vidješe gdje stanuje i ostadoše kod njega onaj dan. Bila je otprilike deseta ura.

⁴⁰Jedan od one dvojice, koji su čuvši Ivana pošli za Isusom, bijaše Andrija, brat Šimuna Petra. ⁴¹On najprije nađe svoga brata Šimuna te će mu: "Našli smo Mesiju!" - što znači "Krist - Pomazanik". ⁴²Dovede ga Isusu, a Isus ga pogleda i reče: "Ti si Šimun, sin Ivanov! Zvat ćeš se Kefa!" - što znači "Petar - Stijena".

⁴³Sutradan naumi Isus poći u Galileju. Nađe Filipa i reče mu: "Pođi za mnom!" ⁴⁴Filip je bio iz Betsaide, iz grada Andrijina i Petrova.

⁴⁵Filip nađe Natanaela i javi mu: "Našli smo onoga o kome je pisao Mojsije u Zakonu i Proroci: Isusa, sina Josipova, iz Nazareta."

⁴⁶Reče mu Natanael: "Iz Nazareta da može biti što dobro?" Kaže mu Filip: "Dođi i vidi."

⁴⁷Kad Isus ugleda gdje Natanael dolazi k njemu, reče za njega: "Evo istinitog Izraelca u kojem nema prijevare!" ⁴⁸Kaže mu Natanael: "Odakle me poznaješ?" Odgovori mu Isus: "Vidjeh te prije negoli te Filip pozva, dok si bio pod smokvom." ⁴⁹Nato će mu Natanael: "Učitelju, ti si Sin Božji! Ti kralj si Izraelov!"

⁵⁰Odgovori mu Isus: "Stoga što ti rekoh: 'Vidjeh te pod smokvom', vjeruješ. I više ćeš od toga vidjeti!" ⁵¹I nadoda: "Zaista, zaista, kažem vam: gledat ćete otvoreno nebo i anđele Božje gdje uzlaze i silaze nad Sina Čovječjega."